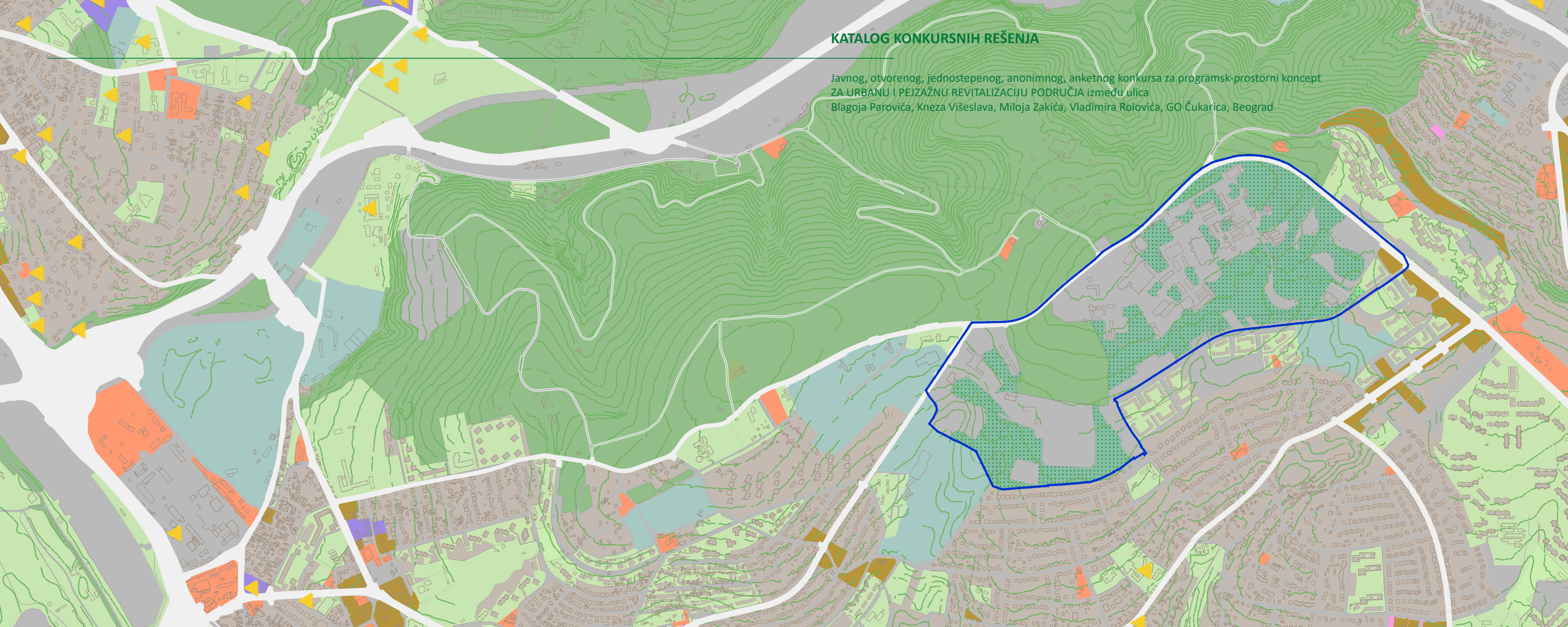

KATALOG KONKURNIH REŠENJA

Javnog, otvorenog, jednostepenog, anonimnog, anketnog konkursa za programsk-prostorni koncept
ZA URBANU I PEJZAŽNU REVITALIZACIJU PODRUČJA između ulica
Blagoja Parovića, Kneza Višeslava, Miloja Zakića, Vladimira Rolovića, GO Čukarica, Beograd

KATALOG KONKURNIH REŠENJA

Javnog, otvorenog, jednostepenog, anonimnog, anketnog konkursa za programsk-prostorni koncept
ZA URBANU I PEJZAŽNU REVITALIZACIJU PODRUČJA između ulica
Blagoja Parovića, Kneza Višeslava, Miloja Zakića, Vladimira Rolovića, GO Čukarica, Beograd

Raspisivač / U saradnji sa

Košutnjak film
Avala Studios
Radio-televizija Srbije – RTS

Državni audiovizuelni arhiv Srbije - Jugoslovenska kinoteka
Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja Univerziteta u Beogradu

Sprovodilac konkursa

Društvo arhitekata Beograda
Kneza Miloša 7a/III, Beograd
www.dab.rs

Predsednik žirija

prof. Branislav Mitrović, arhitekta

Članovi žirija

prof. dr Zoran Đukanović, urbanista
mr Bojan Kovačević, arhitekta
prof. Dejan Miljković, arhitekta
prof. mag. Vasa Perović, arhitekta
prof. Ivan Rašković, arhitekta
van. prof. dr Boris Radić, pejzažni arhitekta
docent dr Ivan Simić, urbanista
Jelena Stojkov, urbanista

Konsultanti

Aleksandar Obradović, arhitekta
dr Vladan Popović, naučni savetnik / Institut za šumarstvo

Izvestioci

dr Jelena Bogosavljević, arhitekta / asistent Arhitektonskog fakulteta u Beogradu
Tamara Petrović Komlenić, arhitekta

Sekretarijat konkursa

Društvo arhitekata Beograda - DAB
Ana Glavički

Područje između ulica Kneza Višeslava, Miloja Zakića i Blagoja Parovića na opštini Čukarica, naspram “Šume Košutnjak”, zaštićenog prirodnog područja, počelo je sa razvojem nakon Drugog svetskog rata, kada je od prigradskog krajolika prirode postepeno krenula izgradnja tog dela tada periferije grada.

Na području od 85 hektara do danas je izgrađeno preko stotinu objekata sa više od 220.000 kvadratnih metara koje koriste različite državne institucije (Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja - DIF, Radio-televizija Srbije - RTS, Jugoslovenska kinoteka (Državni audiovizuelni arhiv Srbije), Vatrogasno-spasilačka jedinica Košutnjak, Ministarstvo odbrane - Zastava film), Hram Svetog apostola i evangeliste Luke, pravna lica (Košutnjak film doo, Hala sportova Žarkovo, Avala studios doo) i niz stambenih objekata i porodičnih kuća. Raspisivanjem konkursa za ovo područje ukazuje se prilika da stručna javnost ponudi predlog za njegovo uređenje na principima održivog razvoja, očuvanja prirodnih resursa i unapređenja kvaliteta života stanovnika u urbanim sredinama.

Bez dileme se može reći da ovo područje predstavlja neiskorišćen urbani potencijal. Od svojevremenog lociranja na periferiji Beograda, u široj zoni prigradskog sela Žarkovo, i svoj obilnoj gradnji narednih decenija, prostor koji je sada predmet konkursnog istraživanja i predlaganja postao je, figurativno rečeno, “preskočeno mesto” u smislu izvesnog diskontinuiteta izgrađenog gradskog tkiva.

Konkurs koji je pred vama želi da načini izvestan obrt u recentnoj praksi zauzimanja gradskog zemljišta Beograda, preliminarno u domenu poštovanja vrednosti fonda šuma i visokog rastinja. Poštovanje u tom smislu, ne očitava se prostim zazorom od protivljenja seči drveća, nego se vodi idejom značaja zelenog fonda i njegovog bazičnog saučestvovanja u kvalitetu života u takvoj sredini.

Svo postojeće zelenilo biva jasno zaštićeno, od stabla do stabla, sa maksimalnom pažnjom. Zapravo, očekuje se da učesnici nagoveste ili jasno ekspliciraju jednu novu i bolju praksu, model, no što je većina aktuelnih nasrtaja na beogradsko zemljište i prostore. U okviru toga se očekuje artikulacija raznih vrsta zelenila i mogućnosti sigurnog kretanja kroz takve delove zone, u smislu staza, njihovih partera i osvetljenosti u večernjim i noćnim uslovima, nešto što bi kako laici tako i profesionalci doživeli kao park-šumu urbane vokacije.

Ona površina koja je u ovom trenutku pod građevinama sa izvornim namenama koje naprosto više ne funkcionišu, trebalo bi da bude revitalizovana i transformisana kao braunfild područje za nove projekte, uz očuvanje postojećeg urbanog okvira i unapređenja kvaliteta za stanovnike i životnu sredinu.

Cilj je da se ovi prostori integrišu u gradske tokove kroz održive projekte koji obuhvataju i ekološku revitalizaciju čime se smanjuje potreba za zauzimanjem novih postojećih prostora prirode. Postojeća struktura prostora obuhvaćenog konkursom unutar sebe kao da sadrži neke “slučajne susede” kojima će međuodnosi biti jasno artikulisanih profila - između vlasnika i namena. U jednom delu to jesu filmske, ili bivše filmske, namene i kuće, pa i produkcijske ako televiziju priključimo tome, ali su i odvojene i odvojive kao entiteti. Nijedan od njih nije se našao u okruženju, ili posred zelenog pojasa, za Beograd mnogo značajnijeg no što je bilo šta lokalno, kao što je Košutnjak, bez obzira na formalnu izričitost svojih ozakonjenih granica.

Košutnjak je entitet prisutan u duši svakog Beograđanina gde god da stanuje. Košutnjak je nad-entitet koji je primio uz svoje granice sve prostorne podceline između obodnih ulica zone ovog konkursa. Jednom rečju, ovu dosad prilično introvertnu adresu poluzatvorenog

tipa, “preskočeno mesto”, treba pretvoriti u zglob unutar kontinualnog gradskog tkiva.

Čitav prostorni obuhvat konkursne zone mora se osmisliti skeletom saobraćajnog rešenja koje svim pojedinačnim subjektima omogućava potrebna kretanja i kontakte, a da se pritom fond drveća zadrži i postigne željeni ambijent. U tom smislu deo postojećih koridora saobraćajnica, ili pak onih glavnih, unutar zone konkursa između vrednih stabala trebalo bi razmotriti da budu zadržane. Time bi i deo matrice komunikacije, uz doradu i grananje, bio element pozitivne memorije u prostoru, dakako u meri koja jeste realna.

Ulica kneza Višeslava, koja je dobila ime po najstarijem poznatom srpskom knezu iz IX veka, na potezu granice prostora obuhvaćenim ovim konkursom sada je više prometna ulica, užurbana trasa kolskog saobraćaja, nego urbani potez kojim bi se šetali ili vozili bicikle, ulivajući se u jedinstven prostor parka Košutnjak i dalje Topčidera, neometano, i u uslovima sumraka, bez upitanosti o bezbednosti.

Urbanitet prostora uz saobraćajnicu, da upotrebimo za nju taj tehnički termin koji je ovde pojmovno neodgovarajući, čak samo nominalno, po imenu koje nosi, ukazuje na neusaglašenost svoje formalne važnosti za grad i realnog ograničenja korišćenja. Odnos prema tom potencijalu prostora očekujemo u predlozima oblikovanja.

Za predmetni prostor neophodno je regulisanje pravnih i planskih okvira kako bi projekat bio u službi jasnog javnog interesa, obezbeđujući sigurnost, dostupnost i funkcionálnost za različite korisnike.

Cilj je stvoriti održive prostore koji doprinose javnom dobru, kroz pažljivo planiranje i regulisanje, uz poštovanje prirodnih i kulturnih vrednosti.

Jednim pojmom jasnim i stručnoj i građanskoj javnosti, očekuje se da se predloženim rešenjima nagovesti, kasnije kroz razradu i realizaciju i ostvari, specifična atmosfera prostora u bogatom zelenom okruženju mešovite programske strukture, koji će omogućiti integraciju različitih sadržaja - rekreativnih, kulturnih, poslovnih i stambenih.

Očekuje se da rešenja omoguće stvaranje specifičnog lokalnog multifunkcionalnog centra koji će zadovoljiti potrebe savremenog grada, a istovremeno očuvati kulturno-istorijske i prirodne vrednosti.

U ime žirija

KONKURSNI OBUHVAT

Urbani kontekst - između braunfilda i predela

Po svom položaju u odnosu na ukupno gradsko tkivo, područje koje je predmet prostorno-programске konkursne provere, predstavlja neiskorišćen potencijal neusklađenog urbaniteta sa zonama braunfilda (posebno kompleksa nekadašnjih filmskih studija) koje se prostire na potezu od rekreativne zone SC Košutnjak iz pravca Banovog brda, zatim prateći morfologiju grebena uz samu šumu - spomenik prirode Košutnjak, zapadnom i južnom stranom otvara ka naseljima Ceraka i Rakovice.

Jednim delom svoje površine (od zone bazena Košutnjak obuhvatajući kompleks DIF-a do kompleksa RTS-a), konkursna lokacija delimično pripada prostorno kulturno-istorijskoj celini Topčider. Zona Topčidera sa park šumom Košutnjak, danas se nalazi u urbanom okruženju raznovrsnih sadržaja i egzistira kao specifičan deo prirode i otvoreni sportsko-rekreativni gradski prostor.

Na slici gradskog pejzaža i sa aspekta sagledavanja celovitosti grada, prostorna kulturno istorijska celina Topčider, svojim autentičnim vrednostima zauzima istaknuto mesto u uspostavljanju kontinuiteta zelene infrastrukture u gradu, a područje konkursa otvara se kao njen „nedostajući“ završni segment i prelazna zona između „građene“ i „prirodne“ strukture grada.

Celovito programsko-prostorno rešenje konkursnog područja pre svega treba da ponudi odgovore na raspored i tip sadržaja, stepen izgrađenog / neizgrađenog, privatnog / javnog prostora kompleksa, njihovo međusobno povezivanje / razgraničavanje, zatim odnos prema zelenim / šumskim površinama i dalje način povezivanja sa okruženjem u jedinstven model urbane obnove kojim bi predmetna lokacija iznova zaživela na užem i širem gradskom planu, uzimajući u obzir i ekonomsku isplativost i vremenski aspekt razvoja.

Povod za raspisivanje konkursa je potreba da se izvrši uporedna provera mogućih prostornih modela i načina korišćenja teritorije konkursnog obuhvata kroz transformaciju, integraciju i uvođenje u tokove planskog razvoja Beograda.

Beogradu su potrebni projekti kojima se oblikuje koncept rešenja za trajnu zaštitu preostalih prirodnih potencijala u urbanizovanim zonama, sa metodologijom njihovog proširenja i uređenja u cilju: stvaranja održive urbane matrice na principima „Zelenog grada“, povezivanja postojeće zelene infrastrukture sa okolnim površinama pod šumom i povećanja fonda zelenih površina, stvaranja rekreativno-relaksacionih zona sa odgovarajućim sadržajima (pešačke, trim i biciklističke staze; dečja igrališta; vežbaonice na otvorenom; odmorišta sa senicima i klupama), dostupnosti i bezbednosti za sve korisnike.

Konkurs se raspisuje zbog potrebne provere ambijentalnih, prostornih i funkcionalnih kapaciteta lokacije i pribavljanja predloga za što kvalitetniju distribuciju sadržaja / programa u odnosu na savremeni gradski kontekst i superponirane uslove planskih i legislativnih okvira, kao i razvojnih politika grada. Očekuju se predlozi koji će se zasnivati na racionalnoj proporciji interesa i odnosa javnog i privatnog.

Cilj konkursa je da se, u skladu sa konkursnim zadatkom, programskim smernicama, potencijalima i značajem lokacije, izabere najadekvatnije prostorno arhitektonsko-urbanističko rešenje za izgradnju novih gradskih struktura i uređenja prostora kompleksa uključujući i predlog rešenja revitalizacije, rekonstrukcije i uređenja postojećih prostornih funkcionalnih podcelina na anketnom nivou razrade. Očekuje se da konkursno rešenje urbane revitalizacije ovog područja sve zatečene ambijentalne, funkcionalne i semantičke

vrednosti obuhvaćenog prostora integriše planiranjem multifunkcionalnog gradskog područja u kome će biti zastupljeni sadržaji kulture, sporta, komercijalno - poslovni, stambeni i ostali prateći sadržaji. Poseban cilj konkursa je i promocija principa cirkularne ekonomije i održive zelene gradnje, njihovom implementacijom pri razvoju novih urbanih celina, planiranjem izgradnje objekata sa niskom potrošnjom energije u eksploataciji i primenom savremenih standarda gradnje u cilju očuvanja životne sredine u specifičnom okruženju zaštićene prostorne celine Topčider i blizine šume Košutnjak.

Savremenim programsko-prostornim remodelovanjem moguće je sprovesti strategiju od nivoa urbane celine do nivoa prostorne jedinice i radnog mesta. Očekuje se raznovrsnost konkursnih pristupa u sagledavanju prostornih mogućnosti za pronalaženje optimalnih modela za revitalizaciju i dalji razvoj delimično napuštenog prostora. Dobijena rešenja i modeli pristupa urbanoj obnovi predstavljaju smernice za izgradnju novih sadržaja i uređenje kompleksa. U cilju pronalaženja optimalnih modela za revitalizaciju prostora potrebno je sveobuhvatno multidisciplinarno sagledavanje prostornih i razvojnih mogućnosti i njegovo povezivanje sa neposrednim i širim okruženjem, u kontekstu očuvanja i zaštite zelenih površina i šumi bliskih staništa.

prof. Branislav Mitrović, arhitekta i predsednik žirija

Konkursno područje predstavlja neiskorišćen urbani potencijal koje je u dosadašnjem razvoju grada „preskočeno“ mesto u smislu diskontinuiteta izgrađenog gradskog tkiva. Zadatak konkursa je da se za ovaj prostor, koji je u ovom trenutku pod građevinama sa izvornim namenama koje više ne funkcionišu, pronađe rešenje kako bi se prostor integrisao u gradske tokove kroz održive projekte koji obuhvataju ekološku revitalizaciju. Time bi se otklonila potreba za zauzimanjem novih prostora prirode, jer bi se prostor revitalizovao i transformisao kao "braunfild" područje za nove projekte.

Predmetna površina se ne nalazi u okviru zaštićenog područja, ali da arhitektonsko-urbanističko rešenje mora da bude takvo da ostvaruje organsku povezanost sa okolinom, poštujući kulturno nasleđe i potencijal lokacije. Konkursni zadatak naročito podrazumeva očuvanje šumskog fonda i zelenila u postojećim površinama, kao i njihovo unapređenje i proširenje kroz održive i ekološki odgovorne mere. Izabrano konkursno rešenje mora da sačuva i omogući da potencijali ovog područja i njegove prirodne odlike, kroz revitalizaciju, postanu dostupni građanima, što sada nije slučaj. Iz tog razloga očekuje se artikulacija raznih vrsta zelenila i mogućnost sigurnog kretanja kroz takve zone, u smislu staza, osvetljenosti, kako bi ovaj prostor mogao da se doživi kao park-šuma urbane vokacije.

prof. dr Zoran Đukanović, urbanista

Nova praksa u pripremi konkursne dokumentacije.

Ono što posebno impresionira u ovom konkursu jeste veoma obimno, interdisciplinarno istraživanje koje je prethodilo raspisu, u kome je do detalja ne samo popisano i opisano već i detaljno valorizovano postojeće stanje svih prostornih podcelina, prirodnog i građenog fonda, pa čak i svakog pojedinačnog objekta, ruine ili stabla. Konkurs zauzima veoma odgovoran odnos prema svim urbanim resursima Beograda bez izuzetka. Posebno uzima u obzir visoko vrednovane

karakteristike prirodnog fonda na lokaciji i neposrednom okruženju, imperativno skrećući pažnju na važnost očuvanja fražilinih urbanih biotopa ne samo na predmetnoj lokaciji, već i u pogledu njihove integracije u širi sistem urbane zelene infrastrukture Beograda. Na taj način raspis postavlja veoma visoke zahteve autorima konkursnih rešenja, u pravcu očuvanja tih prirodnih biotopa, njihove zaštite i unapređenja. Sa druge strane predmetno područje je zapravo „braunfild“ zona filmskog grada, koja je vremenom uglavnom izgubila svoju primarnu funkciju, ali je zadržala memoriju na slavno vreme domaće kinematografije koja se realizovala u okvirima predmetne lokacije, zbog čega su određeni objekti na lokaciji i zaštićeni kao kulturno dobro od nacionalnog značaja.

Raspis konkursa se sa posebnom pažnjom usmerava na aktivnu, odgovornu zaštitu tih kulturnih dobara i čuvanje memorije na kolevku domaće filmske industrije, u cilju davanja novog života ovim urbanim draguljima i njihovoj ponovnoj punoj integraciji u život Beograda. Iz svih tih razloga raspisivač konkursa ne upućuje autore ka ekstenzivnoj izgradnji, maksimalnih kapaciteta, što je uobičajena praksa ovakvih konkursa ne samo u Srbiji, već potpuno obrnuto, autore usmerava ka pažljivom planiranju visokokvalitetnih rešenja održivog uređenja i odgovorne izgradnje lokacije, kroz principe urbane obnove i urbane regeneracije, zaštite prirodnog i zaštićenog građevinskog fonda, uređenja i očuvanja postojećih i planiranja novih javnih prostora i novih zelenih površina i šuma, primenom zelene arhitekture kontrolisanih urbanističkih parametara izgradnje. Raspis konkursa je sproveden kroz široko, višegodišnje konsultovanje svih relevantnih ekspertskih struka, a interdisciplinarni žiri za ocenu radova je sastavljen od najeminentnijih, prestižnih stručnjaka iz polja arhitekture, urbanizma, pejzažne arhitekture, zelene arhitekture, zelenog planiranja i arhitektonskog nasleđa, sa čak dva člana SANU, šest profesora Univerziteta u Beogradu, jednog profesora Univerziteta u Ljubljani, predsednika Akademije Arhitekture

Srbije i predsednika Udruženja arhitekata Srbije. Veoma važno je takođe reći, da je u pitanju anketni konkurs, koji ne ide direktno u realizaciju, već koji ima nameru da animira stručnu javnost da ponudi što širu lepezu razmišljanja i kvalitetnih rešenja o mogućnostima reaktivacije predmetnog područja, koja bi zbirno, kao polazni koncept, kroz široku javnu debatu, dale smernice za dalju razradu i izradu programske, planske i tehničke dokumentacije.

Na osnovu svega navedenog, stava sam da je ovo ne samo jedan od najboljih konkursnih materijala u savremenoj domaćoj arhitektonskoj praksi, već i jedan od najboljih i najodgovornijih pristupa instituciji arhitektonsko-urbanističkih konkursa na ovim prostorima u poslednjih nekoliko decenija uopšte.

mr Bojan Kovačević, arhitekta

Čini mi se da je ovaj konkurs sasvim posebna stavka u nizanju javnih utakmica, kako su se nekada zvale te institucije javnog nadmetanja arhitektonskih i urbanističkih ideja. Donekle je poseban kao anketni, jer iz njega ne slede neposredne i direktne razrade i obaveze. Apolutno je poseban po prostoru koji obuhvata jer se radi o čudesnoj kombinaciji prirodne zelene sredine i delimično izgrađenog zemljišta. Svakako je poseban jer predstavlja nekakvu “pauzu” u beogradskom urbanom tkivu, gde se u prostoru sve pre njega naširoko razvilo a iza njega još šire zauzelo zemljište. Ne poseban nego unikatan je jer zauzima i zonu nekadašnjih studija Avala filma, čuvenog mesta rađanja srpske, jugoslovenske pa i međunarodne umetnosti, ali koje više nema šanse da to nadalje, ili ponovo, bude ali zato ima ozbiljnu obavezu memorije. Konačna posebnost je što su utakmičari, kako se to nekada zvalo, slobodni da kreiraju višestruku namenu i predlože kapacitete koji će biti satisfakcija svima zainteresovanima. Na kraju, možda ne i poslednje rečeno, čini se da ovaj konkurs ima vrlo respektabilan Ocenjivački sud koji, kao i uvek na konkursima, dodatno otvara vrata zainteresovanim arhitektima.

prof. Dejan Miljkovic, arhitekta

Cilj konkursa je transformacija i unapređenje zapostavljenog i zapuštenog prostora na teritoriji opštine Čukarica u moderan i održiv gradski ambijent. Ovaj prostor, smešten u prirodnom okruženju, dugo je bio namenjen isključivo filmskoj industriji i nije bio dostupan široj javnosti. Nakon što je ova delatnost premeštena na druge lokacije, objekti na ovom prostoru su ostali zapušteni i izgubili su svoju prvobitnu funkciju. Iz tog razloga, konkursom se predviđa revitalizacija postojećih objekata od arhitektonske i istorijske važnosti, kao i izgradnja novih stambenih i kulturnih sadržaja, sa akcentom na očuvanju prirodnog ambijenta kao o uravnoteženoj sredini koja spaja prirodne elemente sa urbanim razvojem.

Prioriteti su očuvanje prirodnog okruženja, posebno šumskog fonda, i unapređenje kvaliteta života kroz inovativna urbanistička i arhitektonska rešenja. Obuhvaćena zona predstavlja „braunfild“ područje koja nudi mogućnosti za razvoj različitih sadržaja, uključujući kulturne, stambene i poslovne. Konkurs je svojevrsan poziv stručnjacima iz oblasti urbanizma i arhitekture da svojim idejama pomire interese lokalne zajednice i šire javnosti, pružajući ovom prostoru novi život i identitet. Konkurs promovise održivi razvoj i regeneraciju napuštenih područja, istovremeno unapređujući urbane standarde i čuvajući prirodno i kulturno nasleđe Beograda.

prof.mag. Vasa Perovic, arhitekta

Konkursni program predlaže progresivnu koncepcija razvoja grada unutar njegovog već naseljenog, trenutno fizički izolovanog dela zelene infrastrukture. Do sada zatvoreno, ograđeno područje nekadašnjih filmskih studija ima mogućnost da se - kroz programsku redefiniciju - integriše nazad u gradsko tkivo, kao sintetički model zelene i građene strukture. Konkurs ne predlaže “oduzimanje” zelenog prostora gradu. Sugerise upravo suprotno - vraćanje trenutno nedostupnog zelenog prostora gradu, kroz njegovo repro-

gramiranje, predlaže uspostavljanje simbiotskog modela otvorenog zelenog prostora grada i novog urbaniteta. Rezultat konkursa bi morao da bude novi urbani model/predlog koji je izrazito otvorenog karaktera, koji novointegrirani deo gradskog, javnog zelenog prostora, obogaćuje uspostavljanjem mogućnosti za život i rad u njemu. Uspostavljanje prave mere programske kompleksnosti celine je od ključnog značaja - koegzistencija javnog i privatnog, zelenog i građanog, otvorenog i zatvorenog koju predlažu konkursni radovi ima mogućnost da postane smernica budućeg razvoja. Od učesnika konkursa (u idealnom slučaju) očekujem paradigmatski model zelenog i urbanog miksa, dokaz da je razvoj grada moguć bez gubljenja njegovih kvaliteta i destrukcije postojećeg.

prof. Ivan Rašković, arhitekta

Raspisani konkurs, za, područje popularno nazvano „Filmski grad,, za predmet rada ima deo Beograda koji u prostornom smislu ima veliki potencijal. Pomenuta lokacija ima više značajnih atributa koji će uticati da pristigla rešenja budu visokokvalitetna u pogledu namene, prostorne strukture i arhitektonskog izraza.

Najpre je to okruženje prostranog košutnjačkog parka koje lokaciju čini posebnom u pogledu otvorenih površina namenjenih rekreaciji, šetnji i provođenju vremena u prirodi. Zatim, konkursno područje sadrži značajne primere graditeljskog nasleđa, prvenstveno u zoni „Filmskog grada,, koji će, svakako, obogatiti budući ambijent svojim arhitektonskim osobenostima i značajem. Najzad, prostorne namene u okruženju, pored zelenih površina koje su već pomenute, uključuju kompleks studija RTS – a, arhivski depo „Avala filma,, , legendarni „Pionirski grad,, i kompleks DIF – a, čine osnovu na koju će se konkursna rešenja oslanjati sa ciljem da tom prostoru daju i izrazito razvojnu notu.

van. prof. dr Boris Radić, pejzažni arhitekta

Teritorija koja je predmet konkursa predstavlja strukturno i funk-

cionalno unikatnu predeonu celinu grada Beograda. Geneza forme i upotrebne vrednosti šireg prostornog obuhvata je prešla dug put poslednjih decenija, – od pustare pod nazivom Golo brdo, preko periferije sa razuđenim letnjikovcima, voćnjacima i vinogradima, pa do živog i užurbanog gradskog naselja Banovo brdo. Svakako, dodatnu vrednost i autentičnost ovog prostora, između ostalog, predstavlja i materijalno kulturno nasleđe Avale-filma, koje je oblikovalo brend kinematografije Jugoslavije i Srbije. Međutim, tragovi višedecenijske tranzicije u obrascu i slici predela su umanjili značaj i status arhipelaga zelenila padina i platoa Košutnjaka u procesu izgradnje lokalne i regionalne zelene infrastrukture Beograda. Izazov konkursa se ogleda u pomirenju elemenata prirodnog, prirodi bliskog i kulturnog nasleđa, kao i razvojne urbane note, koji su se svi objedinjeno, ali bez dovoljno međusobne prokrvljenosti, ugnezdili u predmetnu teritoriju. Poseban značaj konkursa je u iluminaciji zelene infrastrukture kao poslednje linije odbrane grada od nadolazećih klimatskih promena, degradacije životne sredine i gubitka identiteta i karaktera predela Beograda.

docent dr Ivan Simić, urbanista

Program konkursa daje jasne smernice za očuvanje i unapređenje mreže zelene infrastrukture i punu integraciju za zaštićenim šumskim područjem Košutnjaka. Sastavni delovi konkursne dokumentacije su mapa postojećeg stanja zelene infrastrukture, studija vitalnosti stabala i tipologija predela konkursnog i okolnog područja. Ovakva informaciona osnova je ujedno i vrednosna osnova jer je ugrađena u konkursni zadatak i kriterijume za ocenu radova. U pogledu modela i parametara izgrađenosti, program konkursa je prepoznao primere arhitekture u okruženju (Profesorsko naselje u ulici Kneza Višeslava i naselje Cerak-Vinogradu) kao uzorne u smislu mogućih načina integracije izgrađene i prirodne komponente. Date su smernice u pogledu mogućih gustina, namene i grani-

ca izgrađenosti, ali je ostavljeno dovoljno prostora za istraživački i autorski odgovor konkurenata. Shodno prethodno navedenom, za očekivati je da će konkursna rešenja biti inovativna i koncipirana na ekološkim principima i ciljevima održivog urbanog razvoja. Nadam se da će ovakva konkursna dokumentacija, pa prema tome i celokupan konkurs, postaviti standard za buduću konkursnu praksu u Beogradu i drugim gradovima u Srbiji.

Jelena Stojkov, urbanista

Košutnjak je za Beograđane posebno mesto, deo duše Beograda! Mesto koje asocira na lepotu i snagu prirode, čist vazduh, širinu, hlad, sport, druženje, ljubav, igru, zeleno... U mom slučaju toliko posebno da mi je celo detinjstvo intenzivno obeleženo Košutnjakom: obdanište, snimanje „Otpisanih“, Arsenije Romanić poznatiji kao Aca „Devetka“, letnji raspusti na bazenima. Mesto koje menja boje i zrači sa svakim godišnjim dobom drugačije. U našim brojnim društvenim previranjima, Košutnjak je uvek bio pažljivo planiran i uvek sa dominantnim javnim sadržajima stvarajući tako prostor koji je u memoriji Beograđana urezan kao javno dobro, zajednički! Trim staze, sportski tereni, bazeni, šuma su oduvek pripadali svima. Međutim, Košutnjak ima i drugu funkcijsku stranu, onu koja nije bila dostupna svima i koja je razvijana kao centar posleratne jugoslovenske medijske i kinematografske delatnosti sa ambicijom da postane „Holivud istoka“. U tom ograđenom i svima nedostupnom prostoru defilovali su Žilijet Greko, Ani Žirado, Ričard Barton, Kirk Daglas, Sofija Loren, Orson Vels i mnogi drugi. Moć medija i kinematografije sredinom prošlog veka u punoj snazi se razvijala upravo na mestu koji je većim delom predmet ovog anketnog konkursa. Naš dragi i uvaženi profesor arh. Darko Marušić je pamtio neprocenjivo i nezaboravno iskustvo rada na scenografijama čuvenih holivudskih blokbastera koji su tu snimani, iskustvo koje je kao student i mlad arhitekta delio sa kolegama V. Lašić i B. Radovanović.

RTS, Avala film, Košutnjak film, blago arhiva Jugoslovenske Kinoteke – sve je to bilo i ostalo koncentrisano na delu Košutnjaka koji je, na žalost, u proteklim decenijama stao u razvoju. Promenile su se tehnologije, zahtevi, potrebe, vlasnici, ali i interesi, a deo koji zauzimaju ove institucije ostao je nepristupačan, zapušten i zarastao. Zato ovaj deo Košutnjaka zahteva danas ozbiljnu i pažljivu stručnu anketu, sa idejama koje treba da pruže odgovor u kom pravcu ga treba razvijati kako bi se oživeo i vratio na mesto koje zaslužuje u svesti i emocijama budućih generacija Beograđana.

O radu žirija javnog, otvorenog, jednostepenog, anonimnog, anketnog konkursa za programsko-prostorni koncept ZA URBANU I PEJZAŽNU REVITALIZACIJU PODRUČJA između ulica Blagoja Parovića, Kneza Višeslava, Miloja Zakića, Vladimira Rolovića, GO Čukarica, Beograd

Raspisivač konkursa u saradnji sa sprovodiocem konkursa Društvom arhitekata Beograda, oglasili su dana 24.12.2024. godine konkursnu dokumentaciju za javni, otvoreni, jednostepeni, anonimni, anketni konkurs za programsko-prostorni koncept za urbanu i pejzažnu revitalizaciju područja između ulica Blagoja Parovića, Kneza Višeslava, Miloja Zakića, Vladimira Rolovića, GO Čukarica, Beograd na internet stranici www.dab.rs i na srpskom jeziku. Takođe je informacija o konkursu prosleđena svim ostalim udruženjima u okruženju, kako bi obavestili svoje članove o raspisanom konkursu.

Konkursna dokumentacija preuzimana je besplatno sa internet stranice sprovodioca konkursa: www.konkurs.kompleks.dif.rts.avalastudios.kosutnjakflm.kinoteka.com i www.dab.rs O stručnim i tehničkim aspektima raspisanog konkursa stigla su ukupno 43 pitanja učesnika, na koje je Žiri konkursa odgovorio u datim rokovima. Pitanja i odgovori su objavljeni na web portalu konkursa u predviđenom roku. Na pitanja učesnika konkursa o produžetku roka – Raspisivač je dozvolio da se produži rok za predaju radova za 7 dana, do 31.03.2025. godine (umesto 24.03.2025.) a objavljivanje rezultata konkursa do 30.04.2025. godine do 23:59 časova (GMT+1, umesto 24.04.2025.).

Učesnici na konkursu su predavali/otpremali svoj konkursni rad u elektronskom obliku na sledećem linku: www.konkurs.kompleks.dif.rts.avalastudios.kosutnjakflm.kinoteka.com

Krajnji rok za podnošenje konkursnih radova je bio 31.03.2025. godine do 23:59 časova (GMT+1).

Autorske kovertе i podaci za kontakt su se slale na adresu: Društva arhitekata Beograda, Kneza Miloša 7a, 11000 Beograd, Re-

publika Srbija, poštom ili ličnom predajom u prostorijama sprovodioca konkursa, koji im je tom prilikom izdavao potvrde o predatim kovertama u predviđenom roku. Primljeno je ukupno 26 konkursnih radova preko internet portala.

Dana 01.04.2025. godine na web portalu konkursa www.konkurs.kompleks.dif.rts.avalastudios.kosutnjakflm.kinoteka.com je takođe postavljen i spisak sa autorskim šiframa kako bi učesnici na konkursu bili sigurni da im je rad prihvaćen.

Sprovodilac konkursa je dodelio autorskim šiframa i radne šifre kako bi se brže i lakše razgovaralo o radovima - kako sledi u nastavku: rš 01- EM00000; rš 02 - AP38383; rš 03-PI22119; rš 04-HI96741; rš 05-CR30320; rš 06-BD20905; rš 07-AM17252; rš 08-IP11030; rš 09-OM72727; rš 10-AA00044; rš 11-KL15533; rš 12-AQ11000; rš 13-FF05550; rš 14-CA31025; rš 15-AB12358; rš 16-VZ19097; rš 17-BB33166; rš 18-AJ12424; rš 19-PP15325; rš 20-AT10101; rš 21- IA95564; rš 22-HH41981; rš 23-MM22888; rš 24-BG91990; rš 25-FG73551 i rš 26-ši12345.

Dana 01.04.2025. članovima žirija, konsultantima i izvestiocima su elektronskim putem poslali svi radovi kako bi ih detaljno razmatrali. U međuvremenu su izvestioci započeli pregled svih konkursnih radova od rš 01 – 26. Ovaj način rada i uvida omogućio je svim članovima Žirija da pre plenarnih sednica mogu samostalno da analiziraju i procenjuju sve radove i pripreme svoja mišljenja o njima. Izvestioci su sačinili izveštaj do 15.04.2025. godine, za svaki rad ponaosob, uporedni pregled svih parametara po namenama i funkcionalnim celinama i ukupne bilanse kapaciteta ostvarenih konkursnim rešenjima, koji sadrži detaljan pregled o ispunjenosti programskih zahteva konkursa svakog konkursnog rešenja

ponaosob. Izveštaj izvestilaca je poslat svim članovima žirija i konsultantima. Takođe su izvestioci konstatovali da svi radovi nisu podjednako iskazali nivo usklađenosti sa konkursnim programom, niti su na jednak način odgovorili na zadate programske, funkcionalne, ekološke i ambijentalne kriterijume, što se odrazilo na kvalitet predloženih urbanističkih rešenja, kao i na način na koji su radovi pregledani i upoređivani međusobno, kroz analizu ispunjenosti pojedinačnih programskih parametara i ukupnih kapaciteta.

Prvi zajednički sastanak žirija, konsultanata i izvestioca održan je 16.04.2025. u 10:00 časova, u Društvu arhitekata Beograda. Na sastanku sprovodilac konkursa je obavestio da su sve autorske kovertе stigle poštom ili ličnom predajom osim za rš 16-VZ19097.

Članovi žirija su na prvom sastanku razmenili međusobno prve komentare i zapažanja. Dogovoreno je da se za drugi sastanak žirija utvrde dodatni kriterijumi za ocenu radova pored zadatih kriterijuma koji su utvrđeni u Raspisu i Programu konkursa a koji će se razvijati i utvrđivati tokom daljih pregleda radova.

Kriterijumi za ocenu radova

Prostorni koncept i arhitektonski izraz; Karakteristike predložnog rešenja u smislu afirmacije posebnosti urbane revitalizacije konkursnog obuhvata; Odnos predložnog rešenja prema kontekstu i urbanom identitetu: kvalitet rešenja u odnosu na karakteristike i značaj namene, jasan prostorni koncept, prepoznatljiv u osnovnoj ideji, odnos prema zaštićenom prostoru park-šume Košutnjak, odnos prema javnom gradskom prostoru, karakter i kvalitet unapređenja urbanog identiteta, urbanističko-arhitektonsko i pejzažno oblikovanje i ambijentalne karakteristike rešenja, odnos prema kon-

tekstu, graditeljskom i kulturnom nasleđu; Funkcionalnost rešenja, ispunjenost prostornih i programskih zahteva; Strategija i pristup prostornim i ambijentalnim zahtevima projektovanog rešenja u pogledu programiranja prostora i usklađenosti sa potrebama savremenih gradova.

Programsko-funkcionalni aspekti rešenja u kontekstu eksploatacije prostora - korišćenja i održavanja, uključujući i pristup, kretanje, boravak i učešće korisnika u svim programom predviđenim aktivnostima, kao i efikasnost i udobnost korišćenja, distribucija namena i sadržaja u prostoru, funkcionalnost predloženog rešenja.

Održivost, energetska efikasnost: Karakteristike predložnog rešenja u kontekstu ekološke i društvene održivosti i usklađenost sa ciljevima održivog razvoja. Karakteristike rešenja planirane izgradnje u kontekstu kriterijuma energetske efikasnosti i efikasnost njihove operacionalizacije tokom eksploatacije.

Primena ekološki i energetski održivih rešenja očuvanja i unapređenje kvaliteta životne sredine (primena ekološkog dizajna).

Potencijal za dalju implementaciju projekta - programska i ekonomska opravdanost predložnog rešenja.

Ekonomičnost rešenja u izvođenju i eksploataciji, tehnička i finansijska izvodljivost predložnog rešenja.

Konstatovano je da će se razmatrati svi radovi sa radnim šiframa od 01 do 26.

Nakon detaljnog pregleda svih konkursnih radova i konstruktivne diskusije došlo se do preliminarnih odabira radova za sledeći krug razmatranja, s tim što je zaključeno da svaki rad koji je preliminarno isključen može se uvek vratiti na ponovno razmatranje, većinom glasova članova žirija.

Radovi sa radnim šiframa koji su preliminarno isključeni iz daljeg razmatranja na prvom sastanku:

08, 10, 13, 16, 23 i 26 – ukupno 6 radova.

Radovi sa radnim šiframa koji su preliminarno ostali za sledeće razmatranje na drugom sastanku: 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 09, 11, 12, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24 i 25 – ukupno 20 radova. Zatim su se članovi žirija dogovorili o dinamici i načinu rada na ocenjivanju radova, o terminu rada i tehničkim pitanjima.

Drugi sastanak žirija je utvrđen i potvrđen za petak 18.04.2025. godine u 10,00 časova.

Članovi žirija su na drugom sastanku nastavili sa detaljnim pregledom i analizom konkursnih radova, koji su preliminarno ostali za dalje razmatranje sa prvog sastanka.

Nakon detaljnog pregleda konkursnih radova i diskusije, došlo se do preliminarnog odabira radova za sledeći krug razmatranja, s tim što je zaključeno da svaki rad koji je preliminarno isključen može uvek biti vraćen na ponovno razmatranje. Konkursni radovi, koji su preliminarno isključeni iz daljeg razmatranja na drugom sastanku žirija su sa radnim šiframa: 17, 18, 19, 20 i 24 – ukupno 5 radova.

Dodatna dva kriterijuma koja su uvedena pregledom svih konkursnih radova:

1. Unutrašnja saobraćajna mreža
2. Kako se konkursni rad povezuje sa okruženjem

Na predlog žirija urađeno je zoniranje celina, preklap u odnosu zahtevanog konkursnim programom i urađenog od učesnika na konkursu, za sve konkursne radove, kako bi žiri odmah mogao da sagleda sva odstupanja i sve potrebne parametre. Konkursni radovi koji su preliminarno ostali za sledeće razmatranje na trećem sastanku, su sa radnim šiframa: 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 09, 11, 12, 14, 15, 21, 22 i 25 – ukupno 15 radova.

Treći sastanak žirija je utvrđen i potvrđen za utorak 22.04.2025. godine u 10,00 časova.

Po zaključku sa trećeg sastanka, kada se jednoglasno došlo do preliminarnog odabira radova za sledeći krug razmatranja za najuži izbor članovi žirija su nastavili diskusiju i ponovnim obrazlaganjem i argumentovanjem proizašla je sledeća preliminarna eliminacija za radove sa radnim šiframa : 01, 04, 07, 11, 14, 15, 21 i 25 - ukupno 8 radova.

Plasirali se za dalje razmatranje: 02, 03, 05, 06, 09, 12 i 22 - ukupno 7 radova za 4. sastanak žirija 26.04.2025. godine, s tim što je ponovo zaključeno da se svaki rad koji je preliminarno isključen može uvek vratiti na ponovno razmatranje.

Četvrti sastanak žirija, konsultanata i izvestilaca, je održan 26.04.2024. godine u 10.00 časova.

Daljim obrazlaganjem članova žirija zaključeno je da se iz dalje konkurencije eliminiše rad sa radnom šifrom 03, a da se ponovo razmatraju radovi sa radnim šiframa: 04, 07, 11 i 14. Nakon detaljnih obrazloženja svih članova žirija eliminisani su radovi sa radnim šiframa: 07 i 14.

Po zaključku sa 4. sastanka, kada se većinom glasova došlo do preliminarnih odabira radova za sledeći krug razmatranja za najuži izbor za nagrade, sa radnim šiframa: 09, 05, 06 i 12 a za otkupe sa radnim šiframa: 02, 04, 11 i 22, članovi žirija su nastavili diskusiju i ponovnim obrazlaganjem i argumentovanjem, proizašla je nominacija za nagrade i otkupe, koja bi se kao konačna potvrdila na sledećem petom sastanku žirija. Došlo se do sledećih rezultata, nakon glasanja, da se:

- Prva nagrada dodeli radu sa radnom šifrom 09
 - Druga nagrada dodeli radu sa radnom šifrom 05
 - Treća nagrada dodeli radovima sa radnim šiframa 06 i 12
 - Da se dodele četiri jednakovredna otkupa radovima sa radnim šiframa: 02, 04, 11 i 22.
- Ujedno žiri se jednoglasno saglasio da se bruto nagradni fond u ukupnom iznosu od 95.000,00 € dodeli prema sledećoj raspodeli, a shodno tačkama 7.7 i 7.8 iz Raspisa programa:
- Prva nagrada u iznosu od bruto 35.000,00 €
 - Druga nagrada bruto u iznosu od 20.000,00 €
 - Dve jednakovredne Treće nagrade u iznosima od po bruto 10.000,00 €
 - Četiri jednakovredna otkupa u iznosima od po bruto 5.000,00 €
- Nagrade i otkupi će se isključivo isplaćivati u dinarskoj protivvrednosti na dan isplate po srednjem kursu NBS za učesnike iz Srbije.

Zatim su se članovi žirija na petom sastanku koji je održan 29.04.2025. godine u 10,00 časova, dogovorili i potvrdili svoje Odluke.

Ponovnim glasanjem su potvrđene Odluke žirija, i to, da se:

- Prva nagrada u iznosu od bruto 35.000,00 € dodeli radu sa radnom šifrom 09
- Druga nagrada u iznosu od bruto 20.000,00 € dodeli radu sa radnom šifrom 05
- Dve jednakovredne Treće nagrade u iznosima od po bruto 10.000,00 € dodele radovima sa radnim šiframa 06 i 12
- Četiri jednakovredna otkupa u iznosima od po bruto 5.000,00 € dodele radovima sa radnim šiframa: 02, 04, 11 i 22.

Nakon toga se pristupilo otvaranju autorskih koverti radi identifikacije autora.

Prva nagrada u iznosu od bruto 35.000,00 € dodeljena je radu sa: Autorskom šifrom OM72727 - radnom šifrom 09

Autorski tim:

prof. Vladimir Lojanica, dipl. inž. arh.

Projektanti: Sonja Pešterac, dipl. inž. arh. i Marija Ćorluka Mijović, dipl. inž. arh.

Projektantska saradnja: Dalibor Knežević, M. Arch. i Lena Lojanica, Msci, Arch.

3D kompjuterska vizualizacija- Goran Prijević, B.Arch.

Rad je urađen u okviru arhitektonskog studija Proaspekt d.o.o. Beograd

Druga nagrada u iznosu od bruto 20.000,00 € dodeljena je radu sa: Autorskom šifrom CR30320 - radnom šifrom 05

Autori: Pavle Stamenović, dia i Dušan Stojanović, dia

Koatori- projektanti: Vesna Janković, M.Arch; Mihailo Miljanić, B.Arch; Lola Birčin, B.Arch; Iva Jovanović, B.Arch. i Mina Adžić, B.Arch.

Dve jednakovredne Treće nagrade u iznosima od po bruto 10.000,00 € dodeljene su radovima sa:

Autorskom šifrom BD20905 - radnom šifrom 06

Autori: Jelena Miletić i Dejan Miletić

Autorskom šifrom AQ11000 - radnom šifrom 12

Autorski tim: Miloš Stojković Minić, mast. inž. arh; Veljko Vučenović, inž. arh; Slađana Lukić, inž. arh; Sara Pribišić, inž. arh; Ljubica Perić, inž. arh; Nikola Ribarić, inž. arh. i Bogdan Knežević, mast. konzervator i restaurator.

Konsultant saradnik u oblasti botanike, pejzažne arhitekture i hortikulture- Andrija Bogdanović, mast. biologije

Četiri jednakovredna otkupa od po bruto 5.000,00 € dodeljeni su radovima sa:

1. Autorskom šifrom AP383838 - radnom šifrom 02

Autor: ALBATROSS ARHITEKTURA I URBANIZAM d.o.o.

Alen Žunić i Petra Vlahek

Saradnici: Marin Papić, Ema Pofuk i Nina Popović

Konsultanti:

Tatjana Uzelac, Starum d.o.o. - održivi sistemi i odvodnja

Fran Poštenjak, Arboring j.d.o.o. –hortikultura i urbano šumarstvo

Damjan Bujak, Građevinski fakultet, Sveučilište u Zagrebu- CFD analize

Ranko Božović- održivost

Nebojša Antešević- prostorni kontekst

2. Autorskom šifrom HI96741 - radnom šifrom 04

Autorski tim: dr Miloš Kostić, mast. inž. arh; dr Aleksandra Milovanović, mast. inž. arh; dr Mladen Pešić, mast. inž. arh; dr Ana Zorić, mast. inž. arh. i dr Aleksandra Đorđević, mast. inž. arh. i mast. inž. urb. i reg.raz.

3. Autorskom šifrom KL15533 - radnom šifrom 11

Autor: Bojan Zdravković, dia, M.Arch.

4. Autorskom šifrom HH41981 - radnom šifrom 22

Autorski tim: Mila Mojsilović, M.Arh; Milica Nešić, dipl. inž. arh; Dušica Mihovski, dipl. inž. arh; Ilija Đurović, M.Arh i Nikola Jocić, B.Arh.

Dogovoreno je da se sačini Saopštenje o rezultatima dana 30.04.2025. godine, a da će nagrađeni i nenagrađeni radovi, u elektronskom formatu biti postavljeni na internet portalu konkursa

www.konkurs.kompleks.dif.rts.avalastudios.kosutnjakflm.kinote-ka.com

PRVA NAGRADA, radna šifra 09

Rad se izdvaja rešenjem koje jasno pokazuje izbalansiran pristup programskoj organizaciji sadržaja kao i oblikovanju prostora unutar konkursnog obuhvata. Geometrija nove, predložene strukture je jasno definisana, sa preciznim uklapanjem zatečenih pravaca u osi Avala studija i RTS-a, a logika te postavke prenosi se i na deo zone oko crkve Svetog Luke.

Ovaj pristup rezultovao je "pokrenutim" gabaritima objekata, oslonjenim na vešto postavljenu i nenametljivu saobraćajnu mrežu, koja se povlači iz šumskog ambijenta, ostavljajući prirodu vizuelno i funkcionalno dominantnom.

Čvrstoću urbanističke kompozicije proizvodi jasno definisan pravac između dve postojeće saobraćajnice unutar Avala studija, s pravcem ka Studiju 1 – objektu koji je redizajniran, ali i dalje dobro prepoznatljiv kao nasleđeno zdanje i nosilac memorije filmske industrije. Iako su predloženi objekti delikatne arhitektonske artikulacije, poseban akcenat je dat na integraciju sa postojećom zelenom infrastrukturom, te je ona unapređena suptilnim, promišljenim prodorima elemenata prirode u izgrađeno tkivo.

Prostor oko Košutnjak filma i Jugoslovenske kinoteke takođe je pažljivo uklopljen u predloženu urbanističku matricu. Odgovor na programski zadatak RTS-a autor je vešto uklopio u postojeći kontekst, insistirajući na funkcionalnosti i jasnoći prostorne organizacije. Nova arhitektonska rešenja ne narušavaju postojeću strukturu već je dopunjuju sadržajima koji proizilaze iz konkretnih potreba i savremenih produkcionih zahteva.

Pejzažno-arhitektonski pristup uvažava prevashodno orografske i edafske, ali i estetske karakteristike vrsta i njihov ekološki identitet kao deo šireg predeonog konteksta, dok zeleni elementi integrisani

u arhitektonske objekte služe kao i funkcionalni sistemi za prikupljanje atmosferskih padavina i ublažavanje toplotnih ekstrema. Nagrađeni rad donosi razradu arhitektonskih rešenja iznad očekivanog nivoa. Uzevši u obzir sve aspekte ovog rada, smatramo da može poslužiti kao čvrsta osnova za dalju inicijaciju planske razrade predmetnog prostora, uz saradnju svih relevantnih subjekata u prostoru i uz pažljivu koordinaciju svih zainteresovanih strana.

DRUGA NAGRADA, radna šifra 05

Ovaj rad ima gotovo jedinstven pristup u odnosu na ostale predloge, s jasnim opredeljenjem za očuvanje prirodnog okruženja. Dve osnovne sintagme ovog projekat bile bi: 1. Gde se gradi, gradi se, a gde se ne gradi ne gradi se, odnosno, 2. Da ni jedno drvo ne bude odstranjeno.

Rad poštuje i postojeću geometrijsku i saobraćajnu matricu Avala studija i u njemu predlaže jednu figurativno rečeno "megastrukturu" koja se teško, ili nikako, ne bi mogla rastaviti na delove. Insistira se na niskom broju etaža i transparentnosti pročelja zgrada uz otvorenost prizemlja, sa nesumnjivom privlačnošću ambijenata. Jedini objekat koji je 4 etaže viši od ostatka strukture očigledna je želja stvaranja repera u prostoru prema spoljnoj sredini. Određene zatečene strukture na kojima je vršena intervencija izmenjene su preko realnih prostornih i ambijentalnih mogućnosti. Rad dominantno uvažava ekologiju vrsta prirodne potencijalne vegetacije i pozicionira ih na „prvi front“ unapređenja stanja enklava bliskih šumi. Ovako eksplicitan predlog ima problem realizacije, bez jasne vizije mogućnosti implementacije po fazama. Dalja razrada bi mogla da se fokusira upravo na faznu implementaciju i realističniji pristup integraciji novih elemenata u postojeću strukturu.

JEDNAKOVREDNA TREĆA NAGRADA, radna šifra 06

Ovo je jedan od radova koji se izdvojio urbanističkom strukturom "tačkastih" slobodnostojećih objekata sa potencijalom za kvalitetne mikro ambijente, ali sa visinama koje nisu u skladu sa kompozicijom i kontekstom prostora. Rad ima nekoliko različitih morfologija koje se razvijaju u prostoru od međusobnog dopunjavanja do međusobnog osporavanja. Njegova dominantna je potez šetnice koja se proteže od zone crkve do izlaska na drugu stranu kompleksa, ponovo na Ulicu kneza Višeslava, do obližnjeg vodotornja. Prodor šume između dve glavne grupacije čini se dobrim i korektnim u kontekstu zelenih agenda. Kvalitet ovog rada leži u integraciji prirodnog okruženja, ali visoke zgrade u njemu nisu prihvaćene od strane Žirija zbog svoje dominacije i neskladnosti sa okolnim ambijentima. Dalja razrada bi mogla da se fokusira na harmonizaciju gabarita i visina objekata sa postojećim prostorom i unapređenje mikro ambijenata.

JEDNAKOVREDNA TREĆA NAGRADA, radna šifra 12

Predlog koncipira dobru povezanost dve zone, iako upravo u toj zoni dolazi do "prekršaja" nad postojećom šumom. Arhitektonski izraz, zasnovan na temi udenutosti objekata u šumski ambijent, realizovan je na visokom nivou.

Posebno se ističe motiv postavljen poprečno u odnosu na postojeću podužnu matricu Avala studija i RTS-a – rešenje koje donosi atraktivnost i zapravo predstavlja jedini takav pristup među svim konkursnim radovima. Polukružni završetak sa implementacijom veštačkog vodopada sa šetnice je tehnički upitan sa stanovišta opravdanosti i izvodljivosti. Stanovanje je naglašeno dato samo severno od crkve i ka Ulici Miloja Zakića, što sa usitnjenom morfologijom de fakto slobodnostojećih kuća u zelenom okruženju jeste privlačna solucija, ali čini da ovaj rad ima upitan kapacitet za pokretanje restrukturiranja cele zone. Jasno je da je u radu pozicionirano svako stablo, ali je rezon sačinjavanja "šume od staza" između njih možda

preterano revnosan. Na glavnom potezu dva toka između tri paralele komunikacije, upravne na dugačku stazu potkovičastog završetka, postignut je jasan centralitet ukupnog ambijenta u sučeljavanju sa volumenom Studija 1. Taj deo je posvećen poslovno-komercijalnim sadržajima, što ovaj rad izdvaja od ostalih radova.

OTKUP, radna šifra 02

Ovo je jedan od najspecifičnijih projekata pristiglih na konkurs, prepoznatljiv po svojoj celovitosti i definisanju rešenja jednim potezom. Centralni motiv je zalučena šetna staza koja, istovremeno, poštuje površinu šume uz sugestivan nastavak tokova šumskog rasprostiranja i izvan konkursnog obuhvata. Osnovna mana rada su nedostatak stambenih kapaciteta i upitan način "dopune" kapaciteta RTS-a nerealnim superponiranjem volumena. Vrlo je interesantan serpentinski motiv u severozapadnom delu prostora.

Mera dogradnje zatečenog Studija 1 donekle ga opovrgava kao glavni punkt ranije strukture memorijalne vrednosti. Prikazani kapaciteti ne čine realizaciju celog kompleksa realnom. Dalja razrada bi mogla da se fokusira na optimizaciju stambenih kapaciteta i realističniji pristup integraciji novih volumena u postojeću strukturu.

OTKUP, radna šifra 04

Ovaj rad naglašava ambijente, parterna uređenja i prostorne instalacije poput vidikovaca, dok arhitektonsko oblikovanje, iako sekundarna tema, afirmiše gradnju u zelenom okruženju. Kroz slobodna prizemlja i vazdušaste ramovske konstrukcije, koncept se usklađuje sa prirodom.

Autorski tim je ponudio bogatstvo zelene infrastrukture, pažljivo pozicionirane u prostor, što predstavlja dobru osnovu za dalja razmišljanja. Nedostatak ovog rešenja je što nije jasno definisan pravac za unapređenje u segmentima koji nisu razrađeni. Dalja razrada bi mogla da se fokusira na optimizaciju prostora i povećanje kapaciteta, uz očuvanje osnovne ideje zelenog ambijenta i niže spratnosti. Rad nudi savremen model razvoja integrisanog urbanog predela, zasnovan na tipološkom katalogu različitih javnih, stambenih i drugih prostora, integrisanih sa prirodnim okruženjem i oblikovanih u skladu sa prirodnim principima.

OTKUP, radna šifra 11

Rešenje koje niskom spratnošću želi da oformi što bolju simbiozu sa šumskim okruženjem. Arhitektonsko oblikovanje prikazanih objekata sa otvorenim prizemljima i dominantno potpuno transparentnim fasadnim površinama izvanredno korespondira sa okolnim ambijentom.

Osnovni kvalitet rada je jednostavnost ideje dva nizanja objekata koji imaju i svoju spojnu, zglobnu tačku, sa jednim nedostatkom, delimičnim zalaženjem izvan dozvoljene zone nenarušavanja šumskog tkiva. Rešenjem ovog rada sagledava koncept u širokom planu i zapravo čitav prostor stavlja u funkciji gradskog zelenog koridora. Potencijal dalje razrade ovog rada se oslikava u smislu optimizacije prostora i povećanja kapaciteta bez narušavanja osnovne urbane matrice.

OTKUP, radna šifra 22

Rad se izdvaja svojim predloženim kapacitetom i fizičkom strukturom, pogotovo po raznolikosti samih prikazanih objekata među kojima zapravo kao da ni jedan nije ponovljen. Ova raznolikost odaje sliku naselja koje se istorijski "naslojavalo" i u kome, na izgrađenom području, zeleni fond više deluje kao prateći motiv. Međutim, iako arhitektonski dobro razrađen, predlog nije u celovitosti u skladu sa ekološkim načelima. Nedostatak ekološke integracije u ovom delu može predstavljati izazov za održivost i dugoročnu funkcionalnost prostora. Uprkos ovim nedostacima, rad može poslužiti kao dobar komparativ za istraživanje i procenjivanje kapaciteta gradnje ove zone. Njegova vrednost leži u inovativnom pristupu i raznovrsnosti, što može inspirisati dalja istraživanja i unapređenja u arhitektonskom planiranju.

NAGRAĐENI RADOVI

09 OM72727_PRVA NAGRADA

AUTORSKI TIM

prof. Vladimir Lojanica, dipl. inž. arh.

Projektanti:

Sonja Pešterac, dipl. inž. arh.

Marija Čorluka Mijović, dipl. inž. arh.

Projektantska saradnja:

Dalibor Knežević, M. Arch.

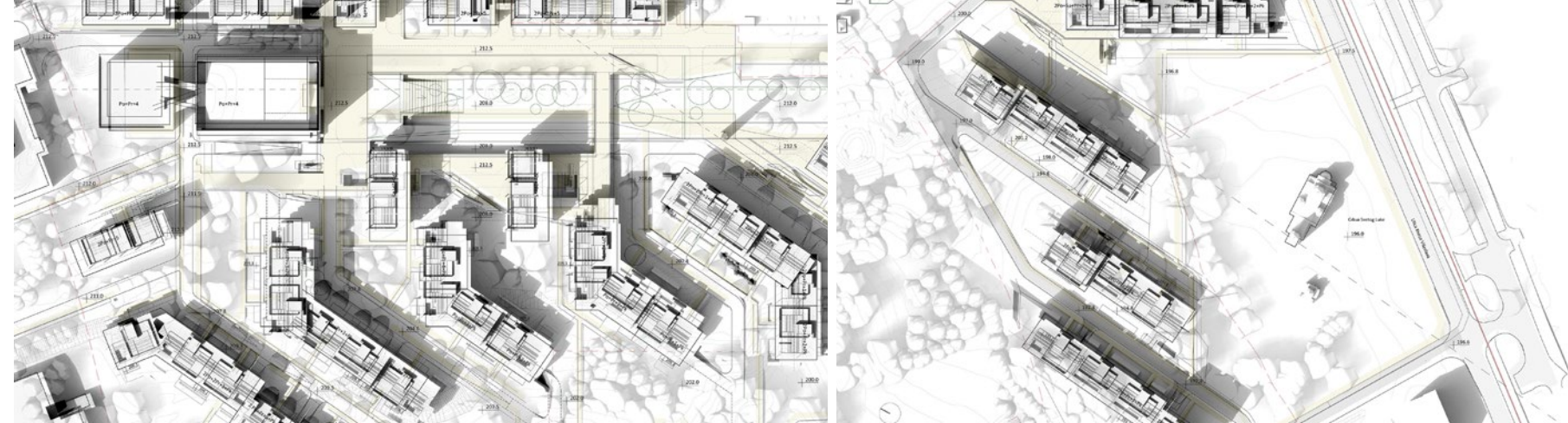
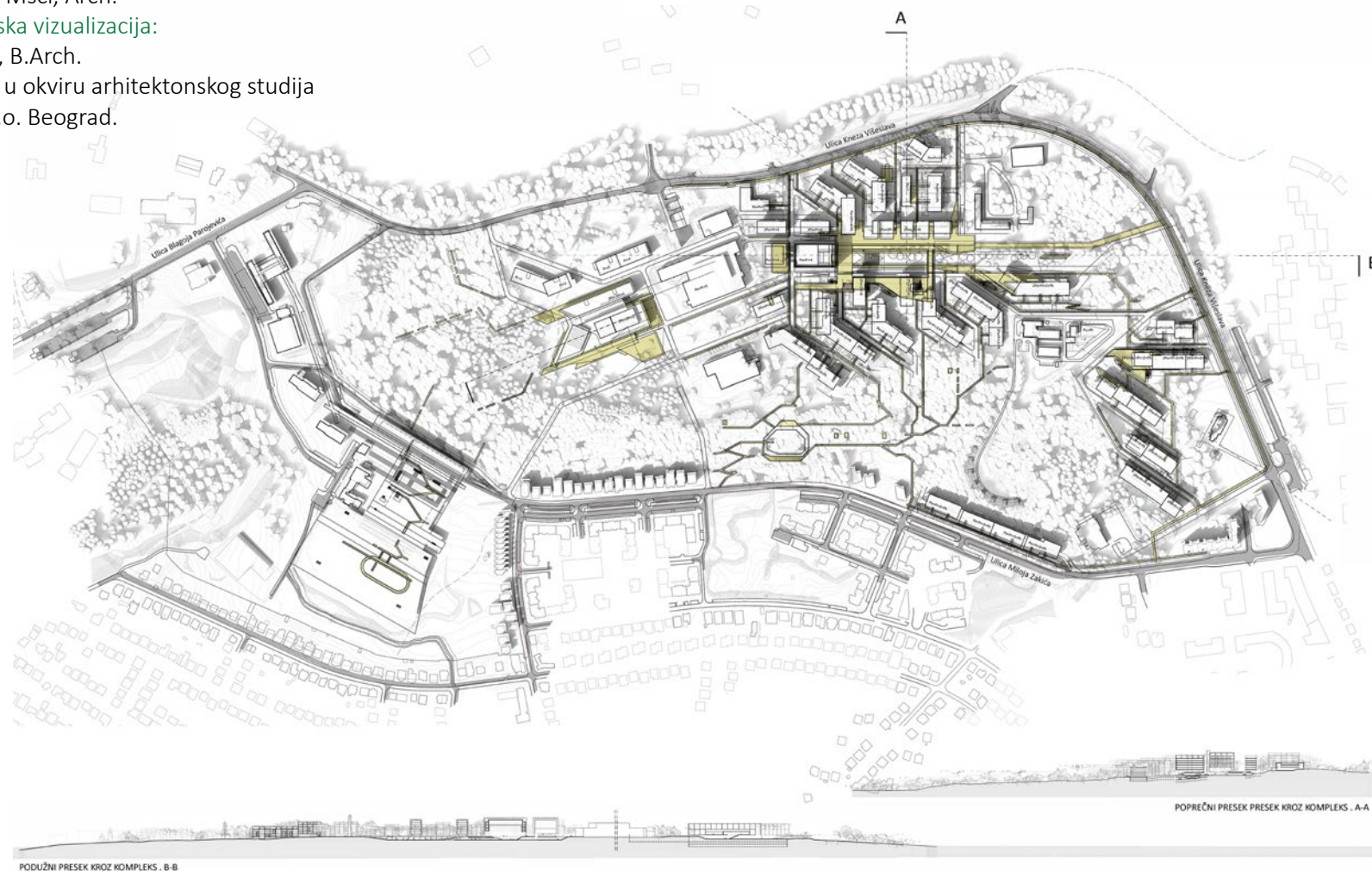
Lena Lojanica, Msci, Arch.

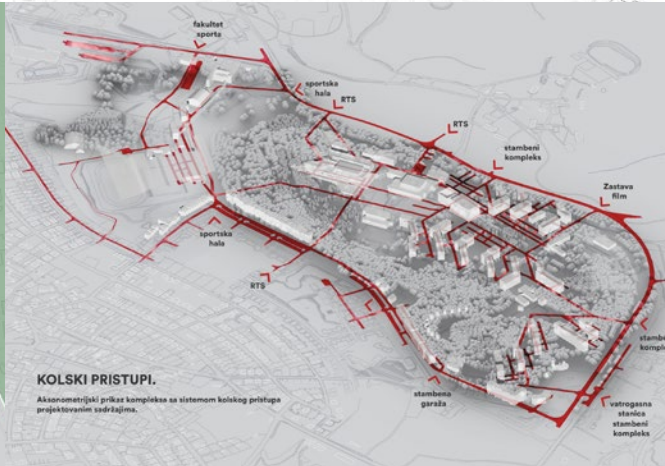
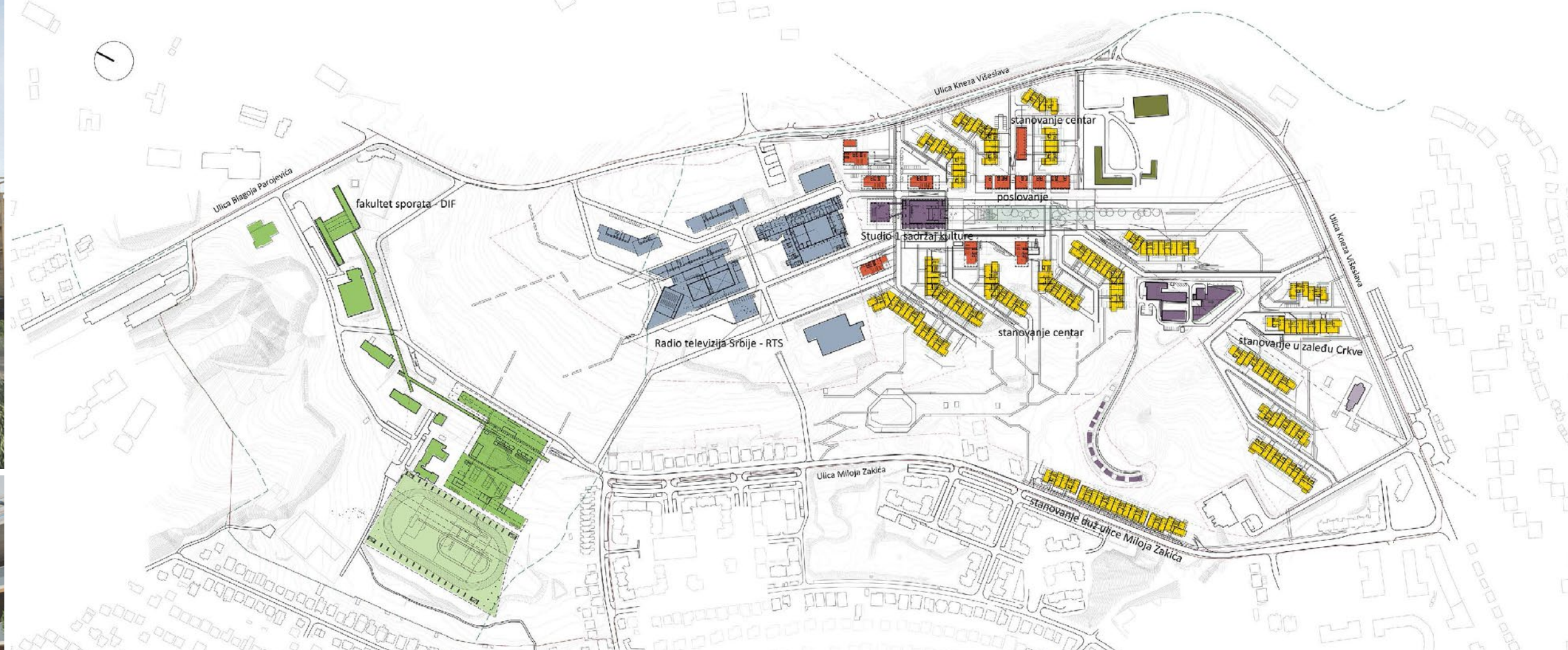
3D kompjuterska vizualizacija:

Goran Prijević, B.Arch.

Rad je urađen u okviru arhitektonskog studija

Proaspekt d.o.o. Beograd.

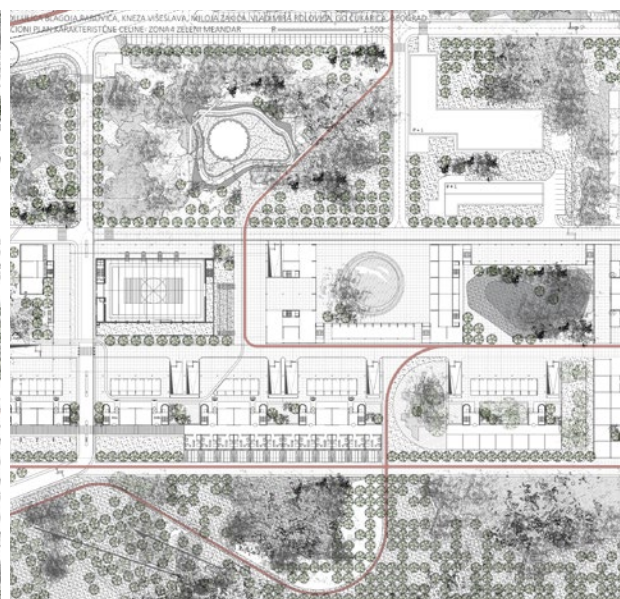
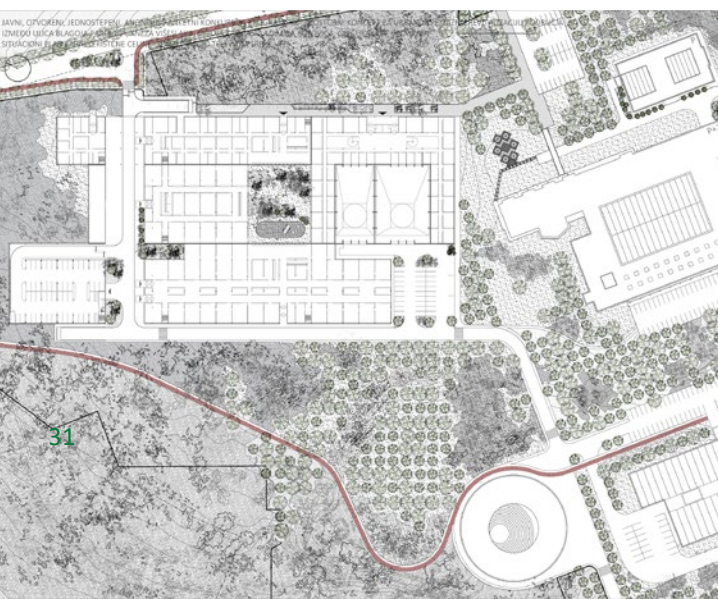
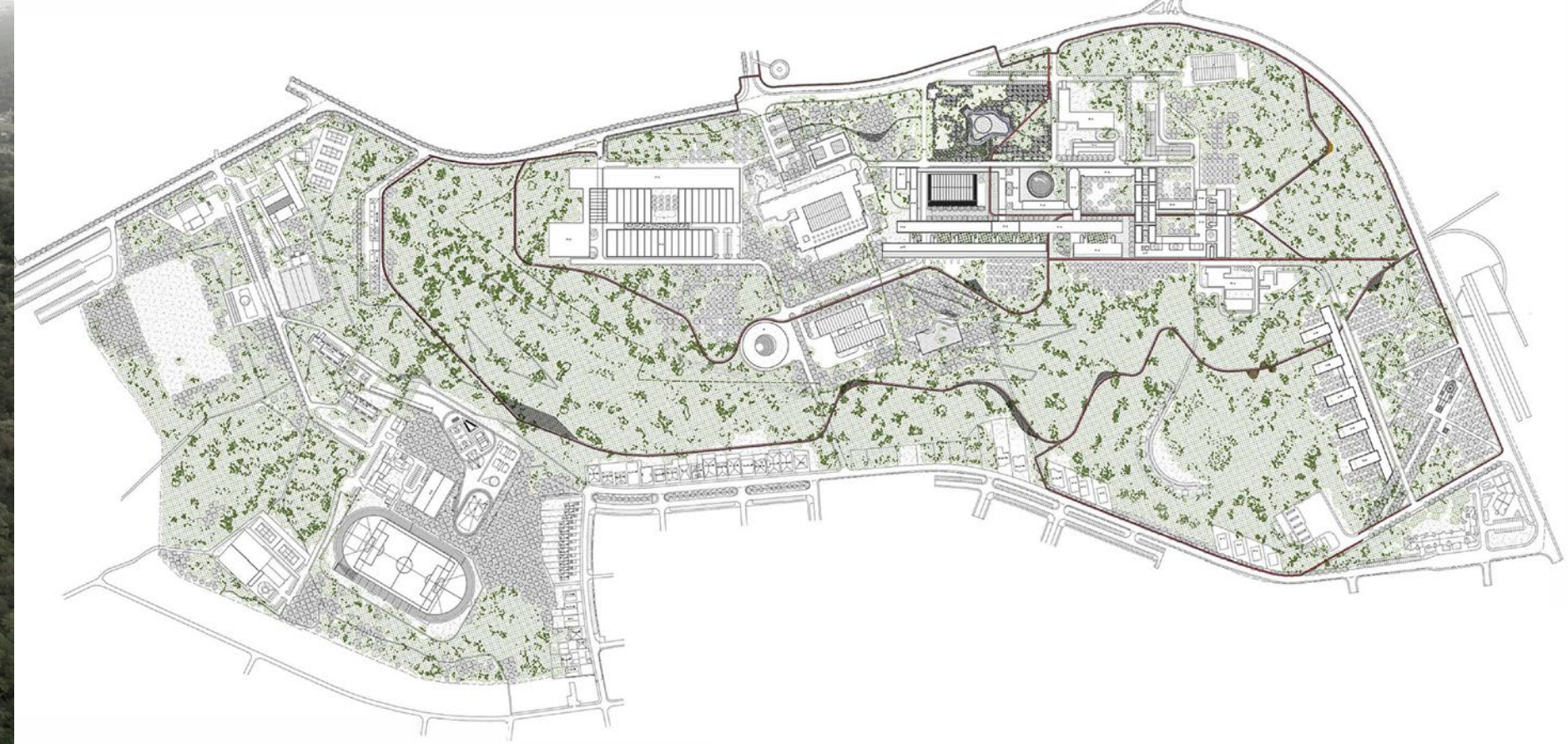

05 CR30320_DRUGA NAGRADA

AUTORSKI TIM

Autori:

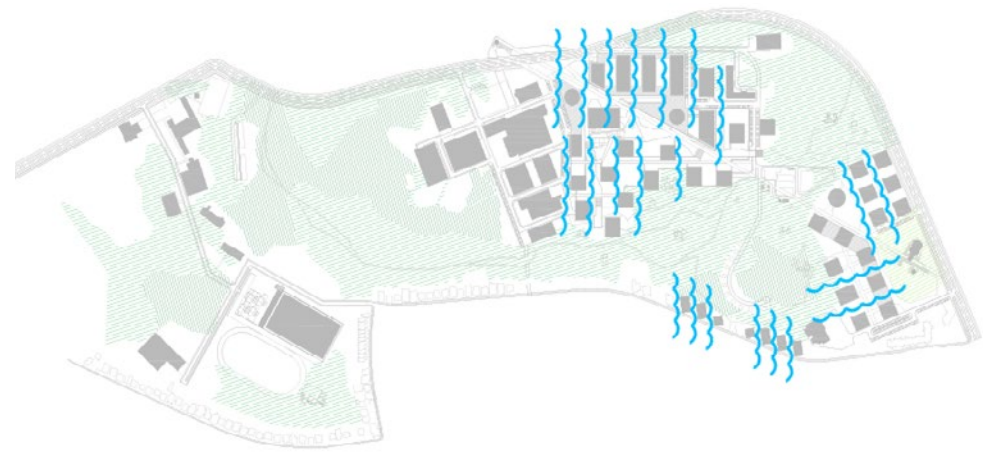
Pavle Stamenović, dia
Dušan Stojanović, dia
Koautori - projektanti:
Vesna Janković, M.Arch.
Mihailo Miljanić, B.Arch.
Lola Birčin, B.Arch.
Iva Jovanović, B.Arch.
Mina Adžić, B.Arch.

06 BD20905_TREĆA NAGRADA

AUTORSKI TIM

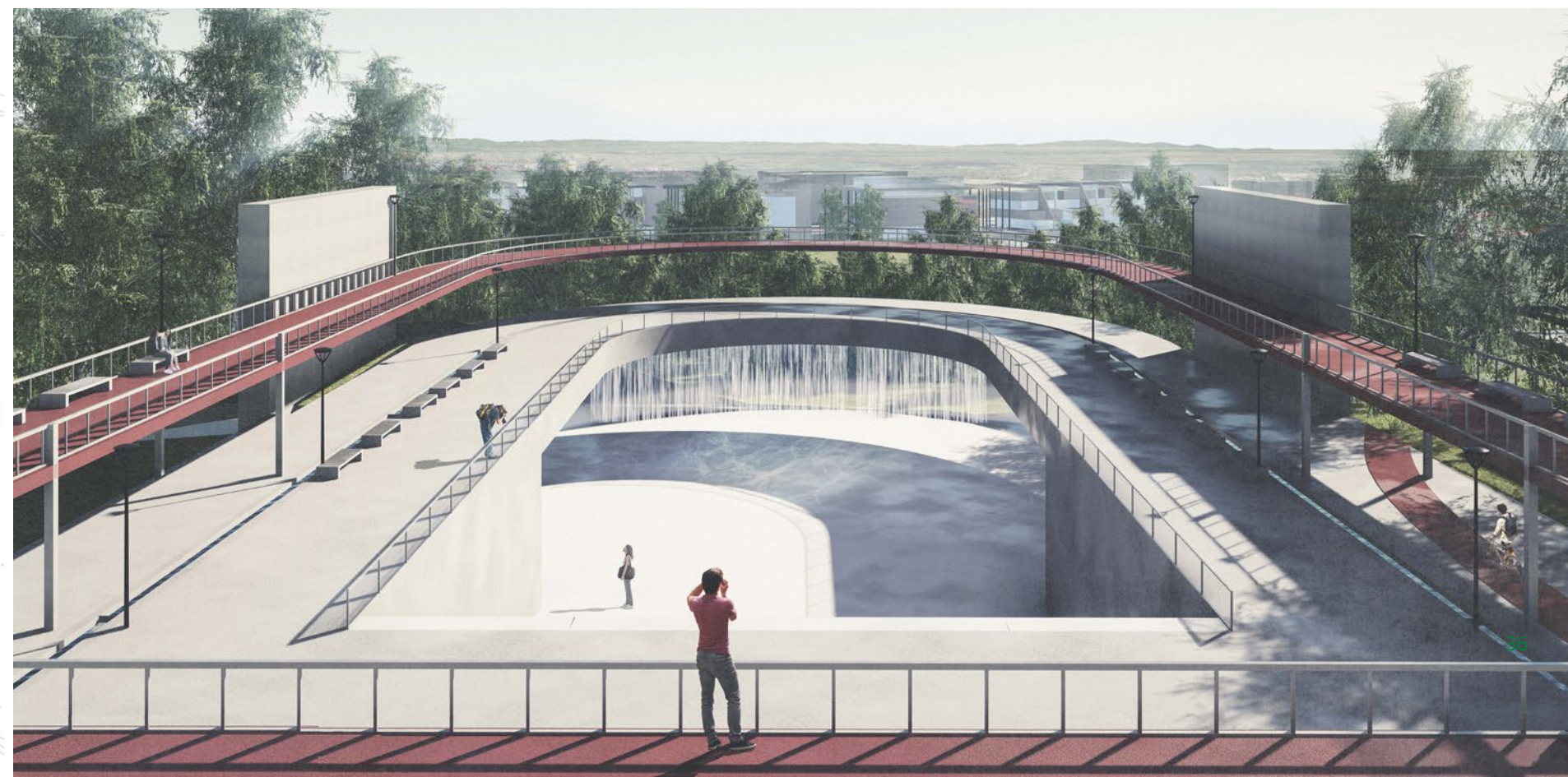
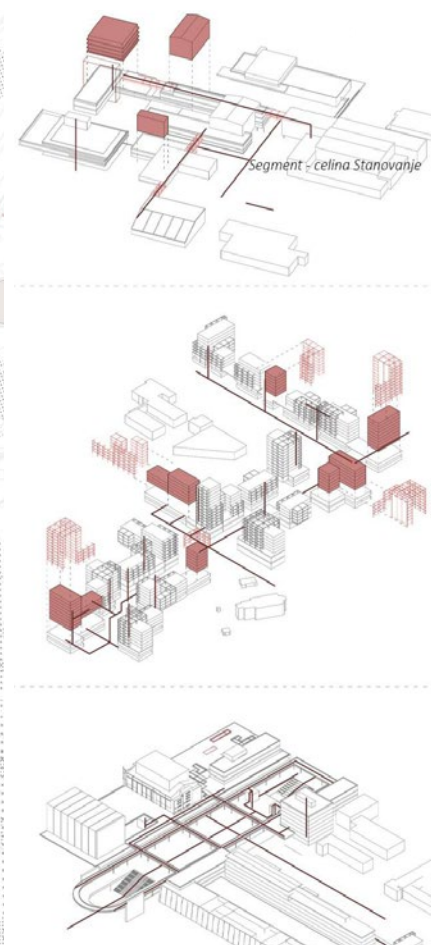
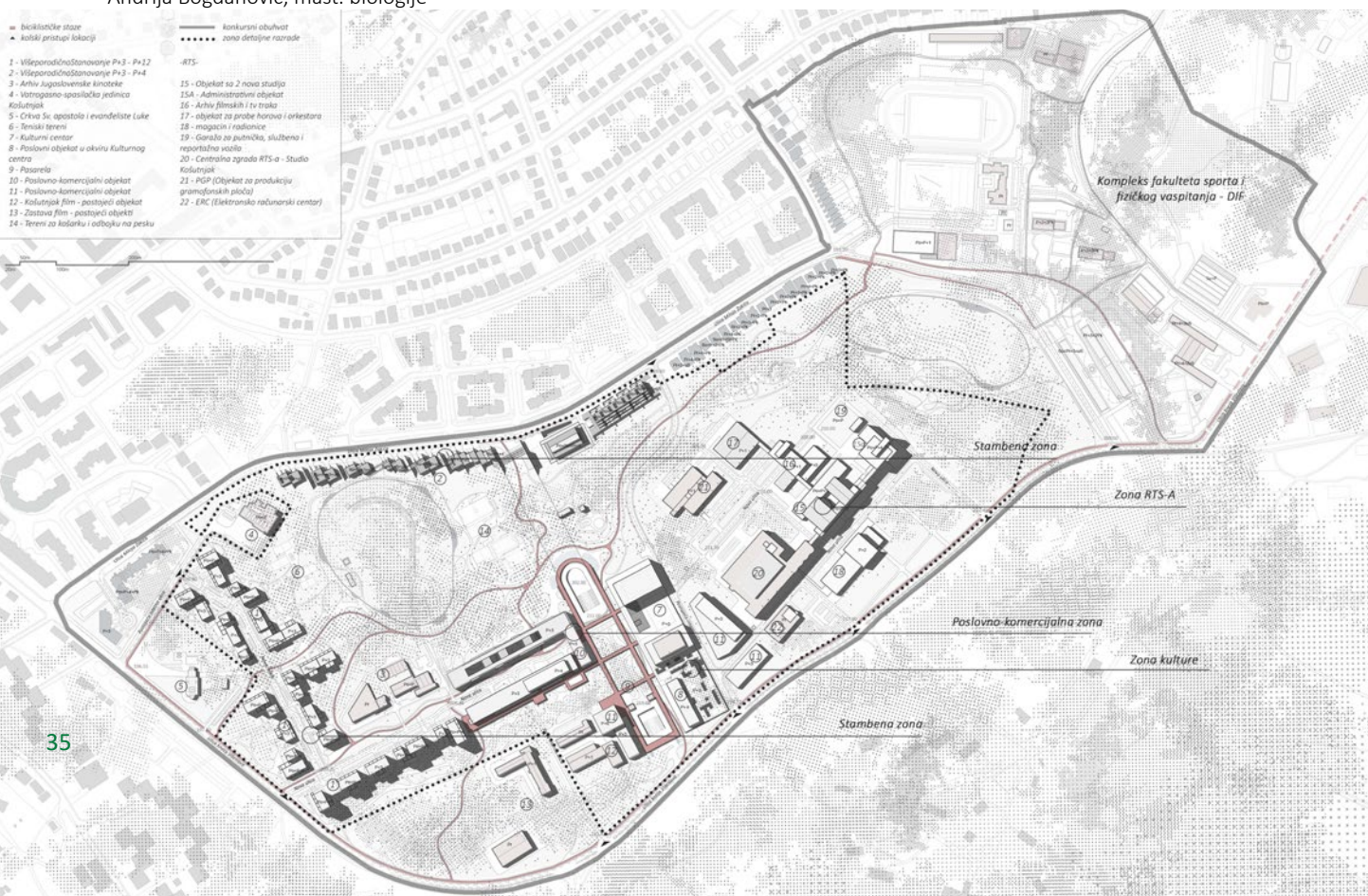
Jelena Miletić
Dejan Miletić

12 AQ11000_TREĆA NAGRADA

AUTORSKI TIM

Autori:
 Miloš Stojković Minić, mast. inž. arh.
 Veljko Vučenić, inž. arh.
 Slađana Lukić, inž. arh.
 Sara Pribišić, inž. arh.
 Ljubica Perić, inž. arh.
 Nikola Ribarić, inž. arh.
 Bogdan Knežević, mast. konzervator i restaurator
 Konsultant saradnik u oblasti botanike, pejzažne arhitekture i hortikulture:
 Andrija Bogdanović, mast. biologije

02 AP38383_OTKUP

AUTORSKI TIM

Autori:

ALBATROSS ARHITEKTURA I URBANIZAM d.o.o.

Alen Žunić i Petra Vlahek

Saradnici:

Marin Papić

Ema Pofuk

Nina Popović

Konsultanti:

Tatjana Uzelac, Starum d.o.o. - održivi sustav i odvodnja

Fran Poštenjak, Arboring j.d.o.o. - arborikultura i urbano šumarstvo

Damjan Bujak, Građevinski fakultet, Sveučilište u Zagrebu - CFD analize

Ranko Božović - održivost

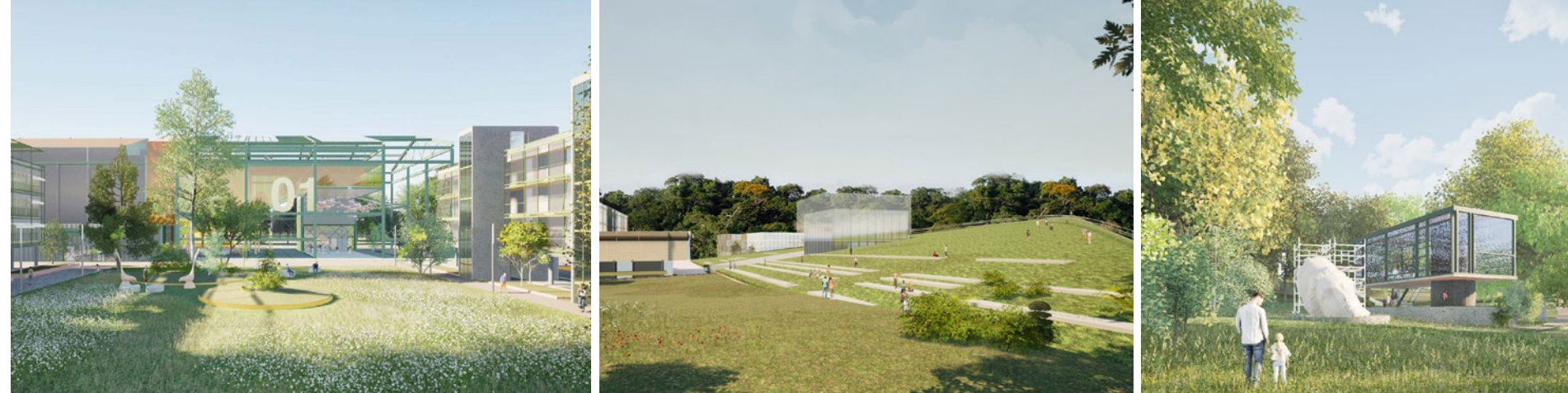
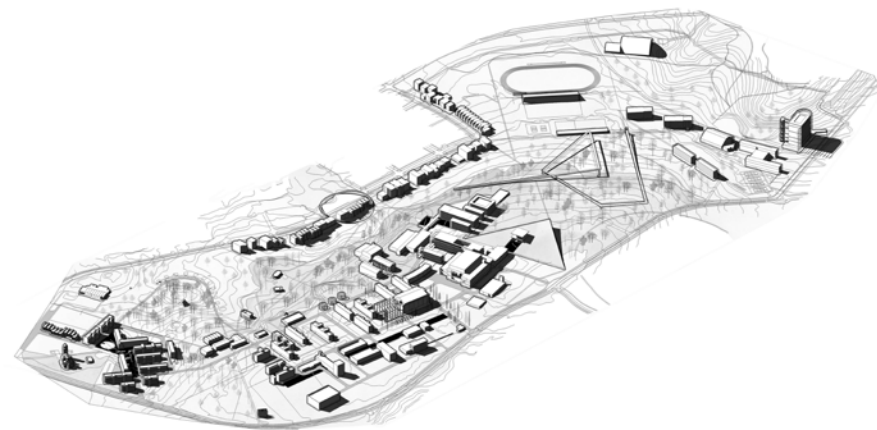
Nebojša Antešević - prostorni kontekst

04 HI96741_OTKUP

AUTORSKI TIM

dr Miloš Kostić, mast. inž. arh.
dr Aleksandra Milovanovic, mast. inž. arh.
dr Mladen Pešić, mast. inž. arh.
dr Ana Zorić, mast. inž. arh.
dr Aleksandra Đorđević, mast. inž. arh. i mast. inž. urb. i reg.raz.

11 KL15533_OTKUP

AUTOR

Bojan Zdravković, dia, M. Arch.

22 HH41981_OTKUP

AUTORSKI TIM

Mila Mojsilović, M. Arh.
Milica Nešić, dipl. inž. arh.
Dušica Mihovski, dipl. inž. arh.
Ilija Đurović, M. Arh.
Nikola Jocić, B. Arh.

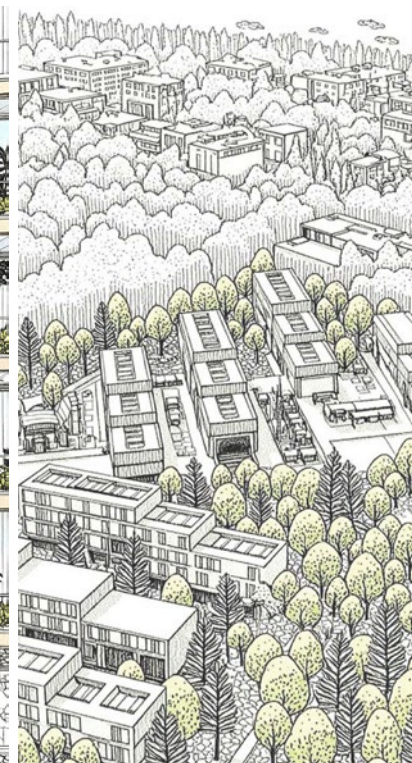
NENAGRAĐENI RADOVI

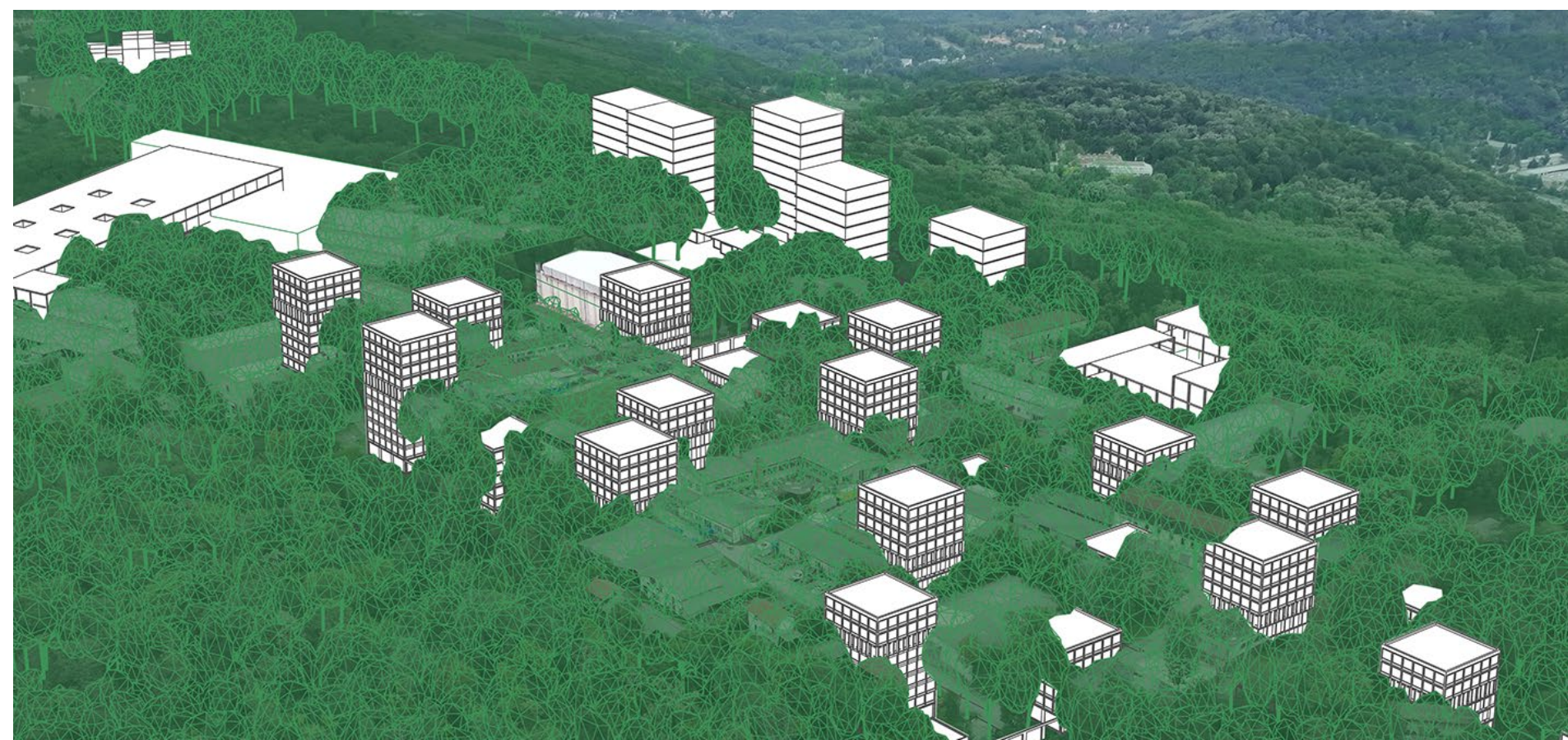
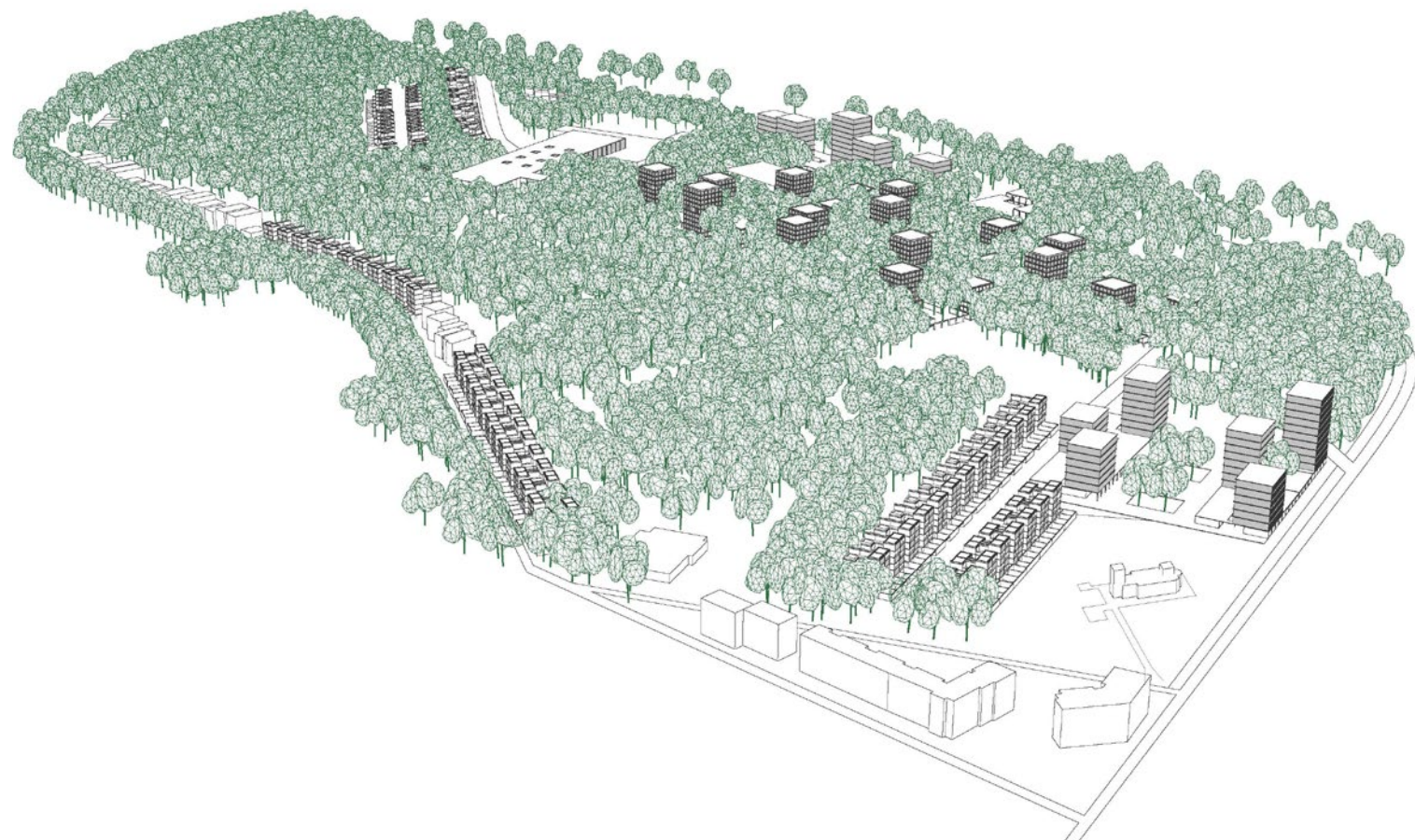

01 EM00000

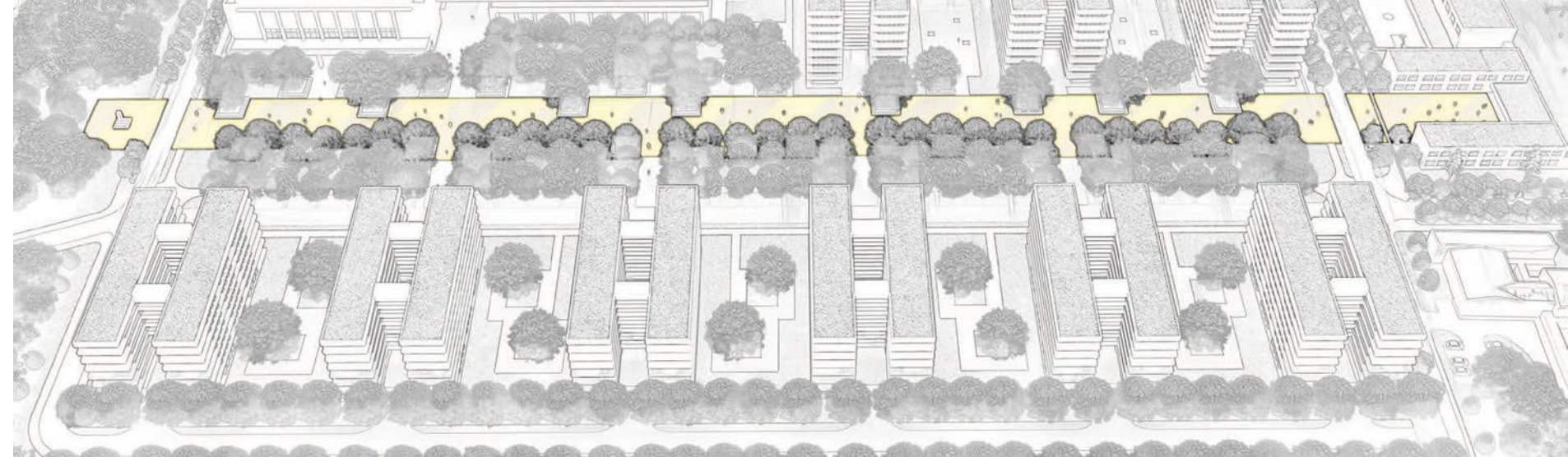
AUTORSKI TIM

Elena Jaramazović
Marija Todorović

Prof. dr Đorđe Alfirević, d.i.a.
dr Sanja Simonović Alfirević, d.i.a.
Konkursno rešenje je rađeno u okviru Studija Alfirević iz Beograda.

Nataša Đurić, arhitekta
 Tehnička podrška: Pozdrav sa Košutnjaka
 - neformalno udruženje građana

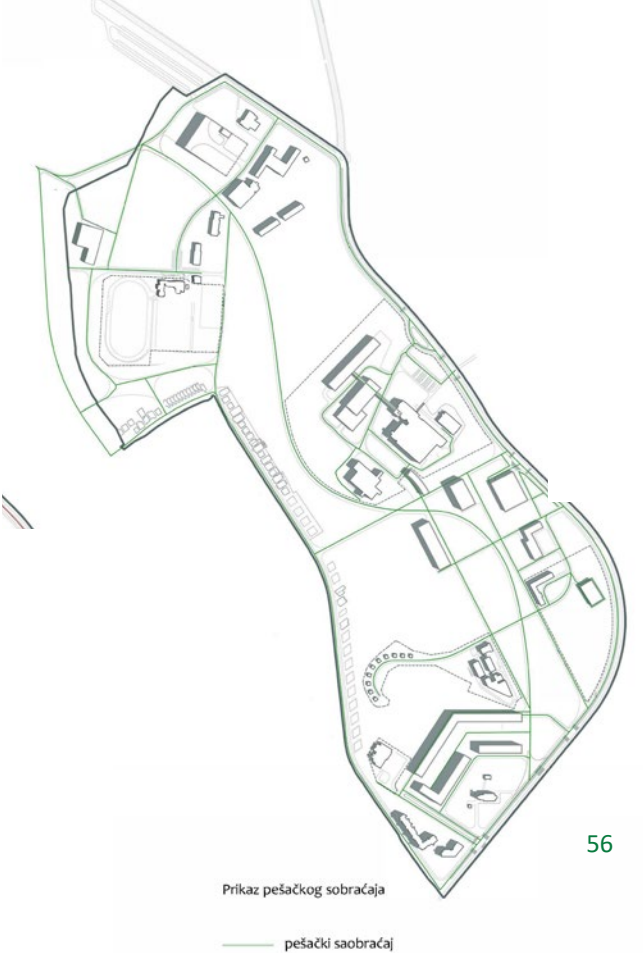
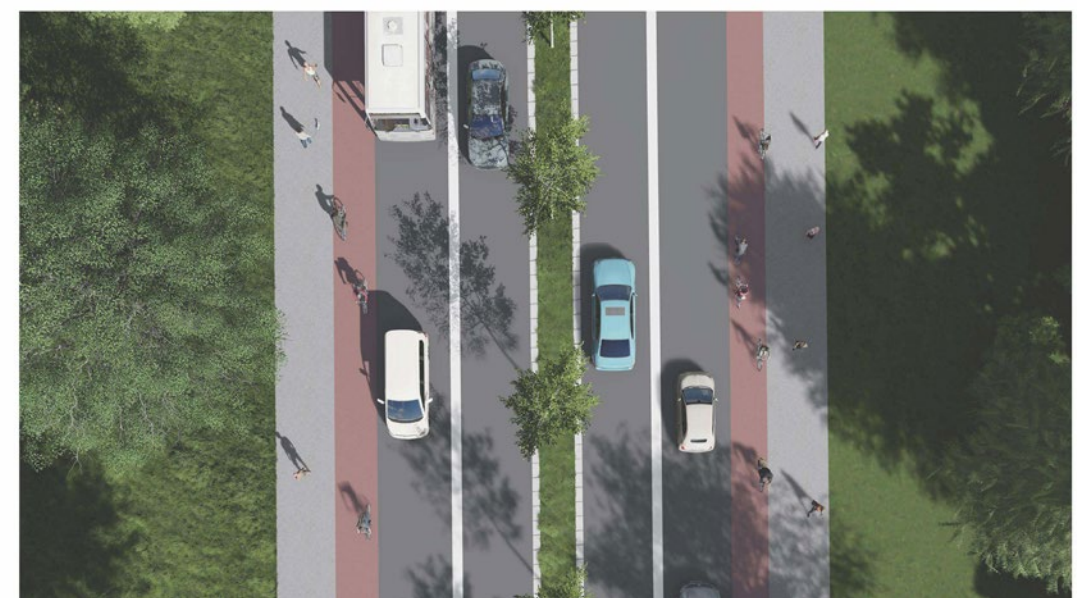
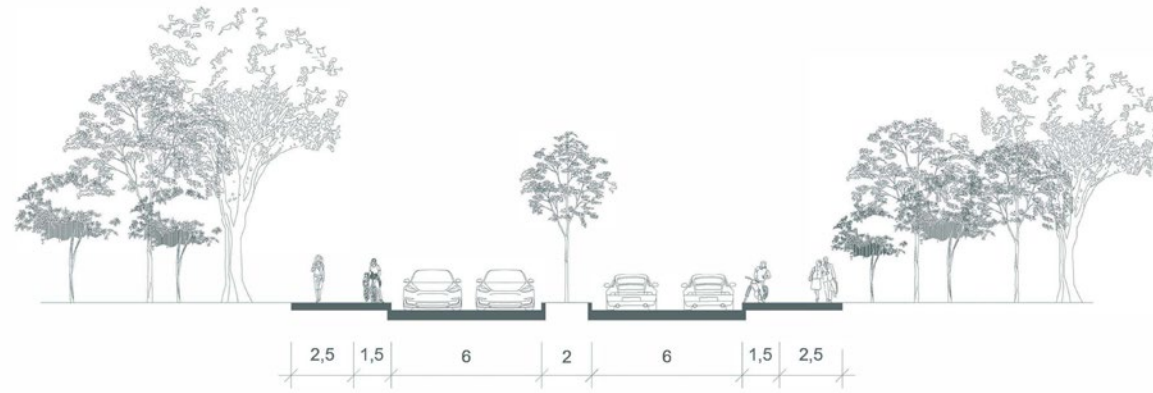
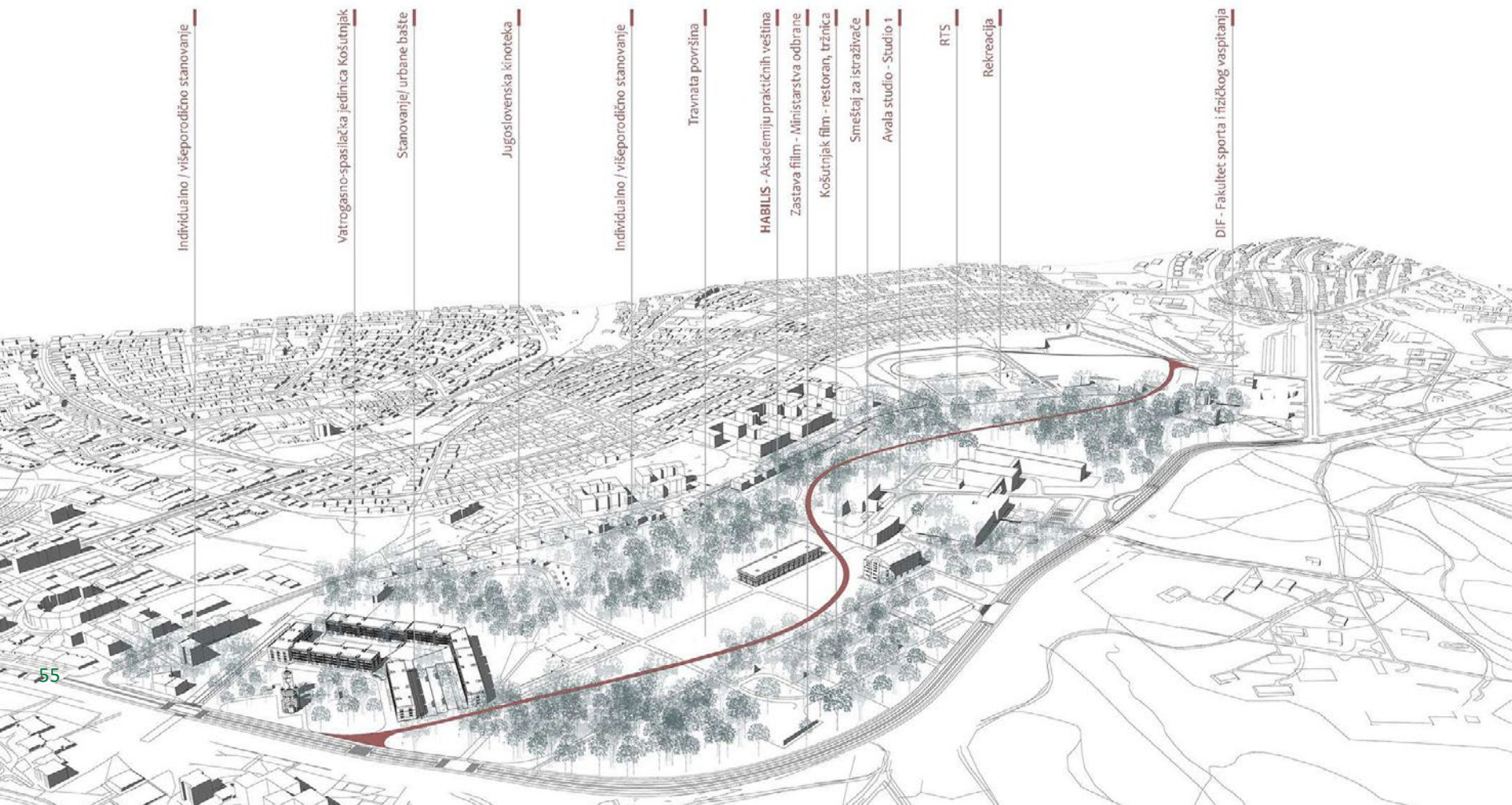
- Objekti koji imaju vrednosti - čuvaju se
- Objekti koji se zadržavaju
- Objekti Avala studia kupljeni 2015 godine
- Regulacija unutar kompleksa
- Zona ekstenzije RTS-a (1.35ha)
- Zona nove gradnje (3,35ha)
- Zona paviljonske gradnje u okviru parkovskih površina (0,8ha)
- Zona rekonstrukcije, dogradnje i izgradnje (1ha)
- Zona rekonstrukcije i dogradnje (1,4ha)

- Rekonstruisani i dogradjeni objekti
- Novi objekti
- Postojeći objekti

Nevena Petrović, mast. inž. arh.
 Jovan Jovanović, mast. inž. arh.

AUTORSKI TIM

Autori:

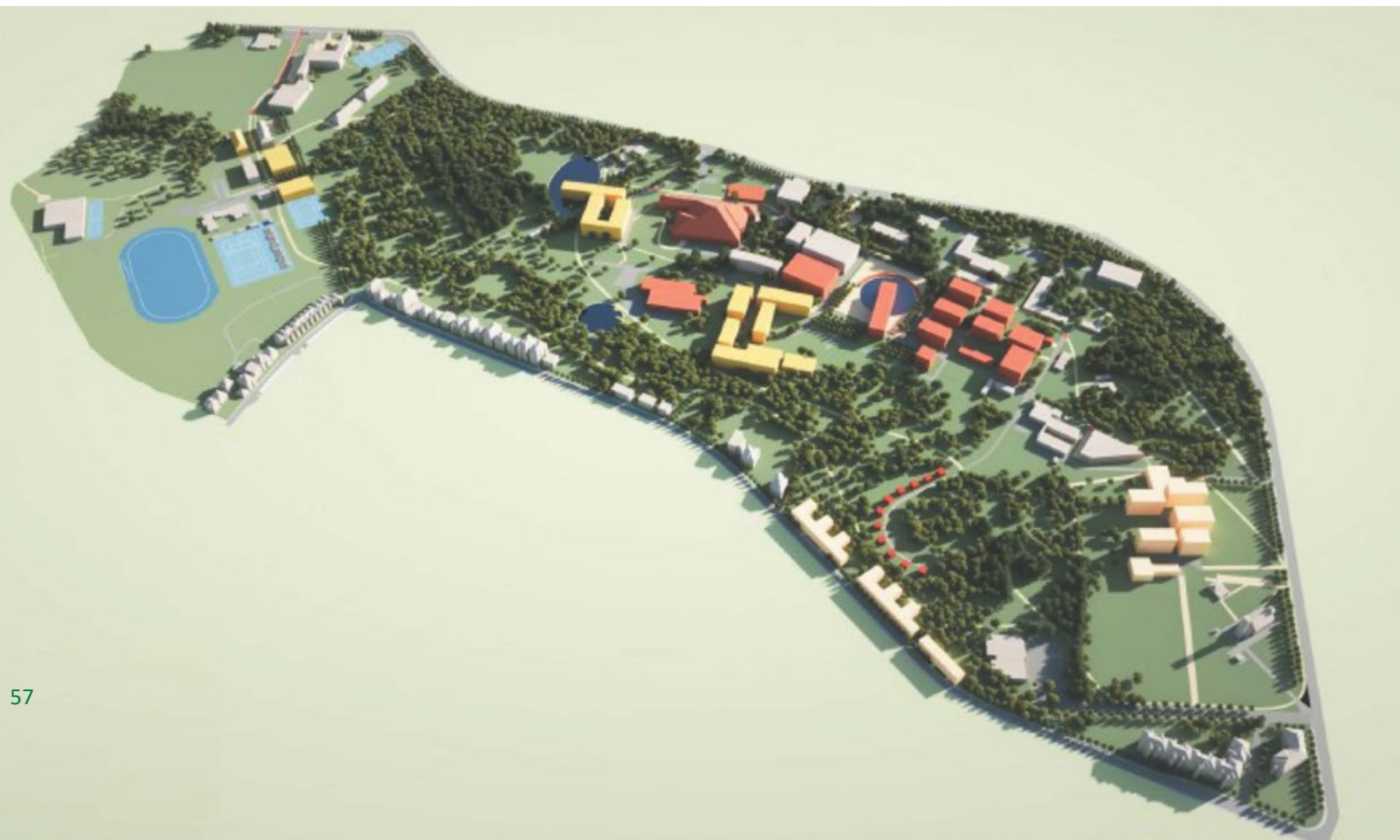
dr sc. Denis Ambruš, dipl. ing. arh.

dr sc. Ivan Marović, dipl. ing. građ.

Irena Blagajac, master analitičar zaštite životne sredine

Tehnička saradnja 3D prikazi:

3D Modus d.o.o., Rijeka

AUTORSKI TIM

Autorski tim:

Dmitrović Zoran

Blagojević Nenad

Projektantski tim:

Abramović Nikola, dia

Baković Danijel, dia

Banković Neda, dia

Blagojević Nenad, dia

Miljković Milan, dia

Zaklanović Uroš, dia

AUTORSKI TIM

Fedor Jurić, mast. inž. arh.
 Ognjen Graovac, mast. inž. arh.
 Sara Karas, mast. inž. arh.
 Luka Stevanović, mast. inž. arh.
 Mirko Milanović, mast. inž. arh.

[04] INTERAKTIVNI PEJZAŽ_SADRŽAJ

Legenda zoniranja:

- Objekti
- Trgovi
- Parkovi i priroda
- Saobraćaj
- Vodene retenzije

• Očuvani drveć

• Saobraćajnica

• • Trg sa drvećima

Trg sa drvećima

Zen zona i prirodna retenzija

• Urbana retenzija

• Urbana retenzija

• • Igralište

• • Pešačka promenada

[04] INTERAKTIVNI PEJZAŽ_OBLIKOVANJE_I_POZICIONIRANJE_OBJEKATA

Predlog je da "organski" oblikovane zgrade svojim fasadama reaguju na svoje okruženje, kako orijentacijom tako i kvalitetom.

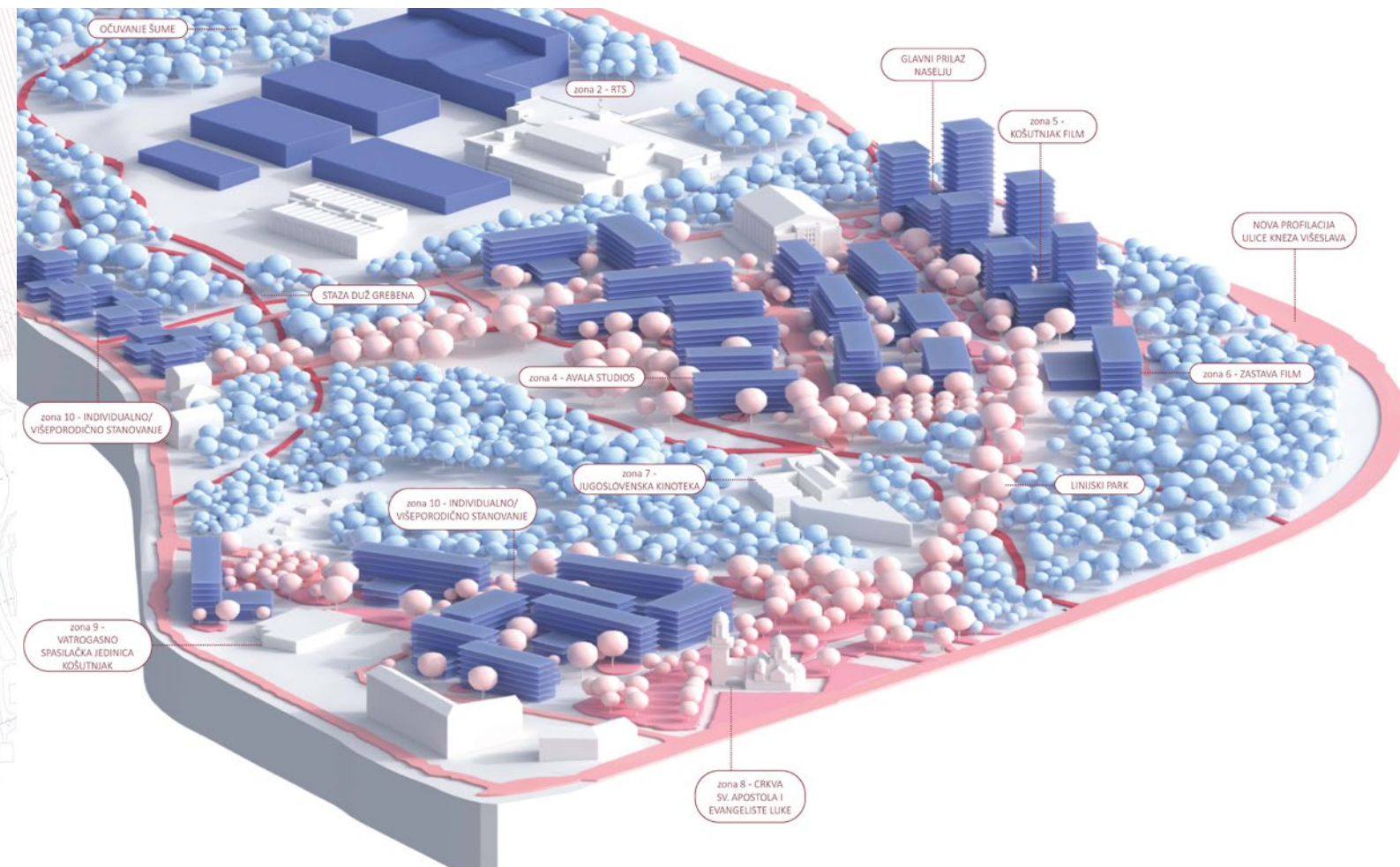
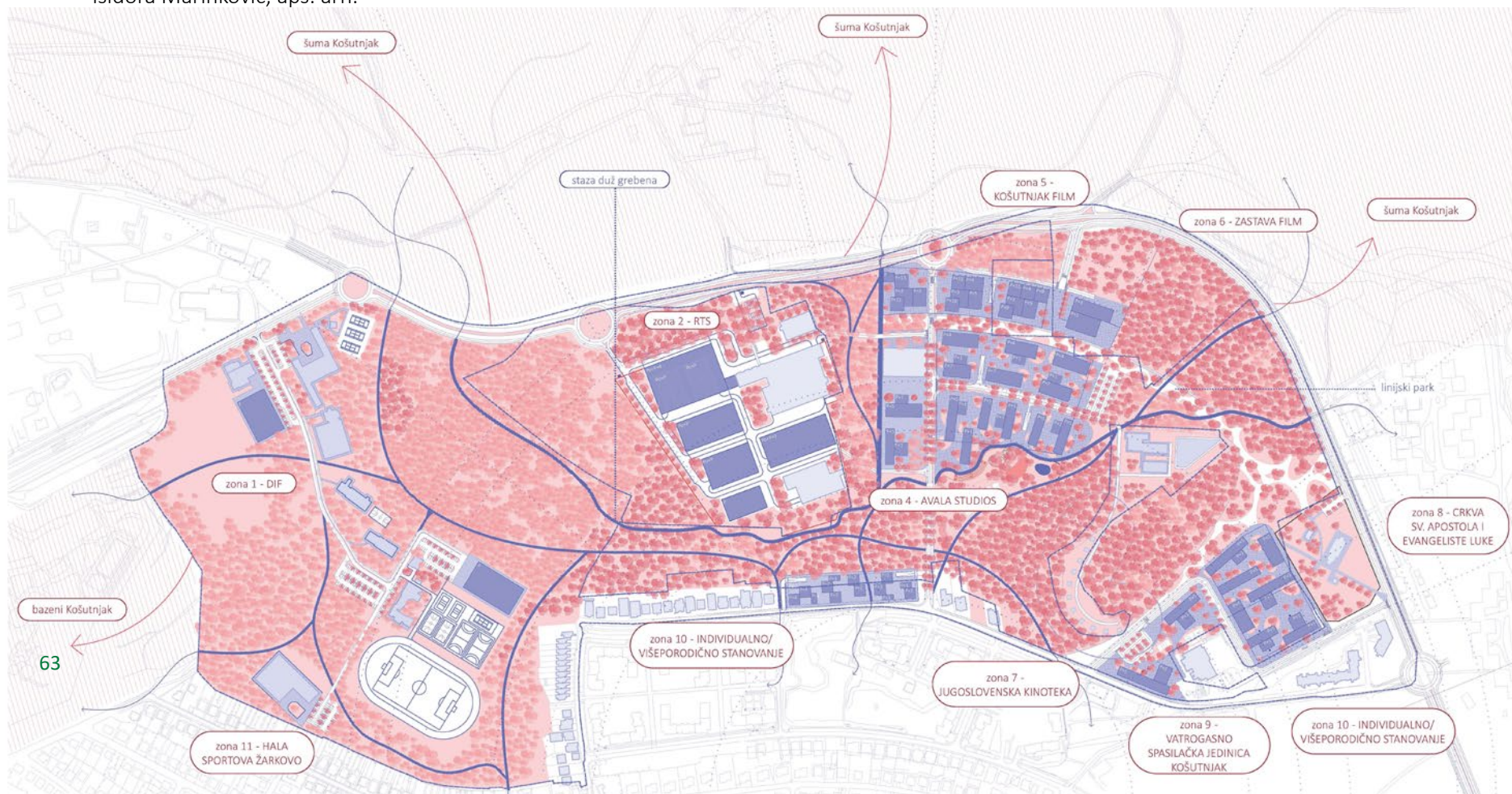
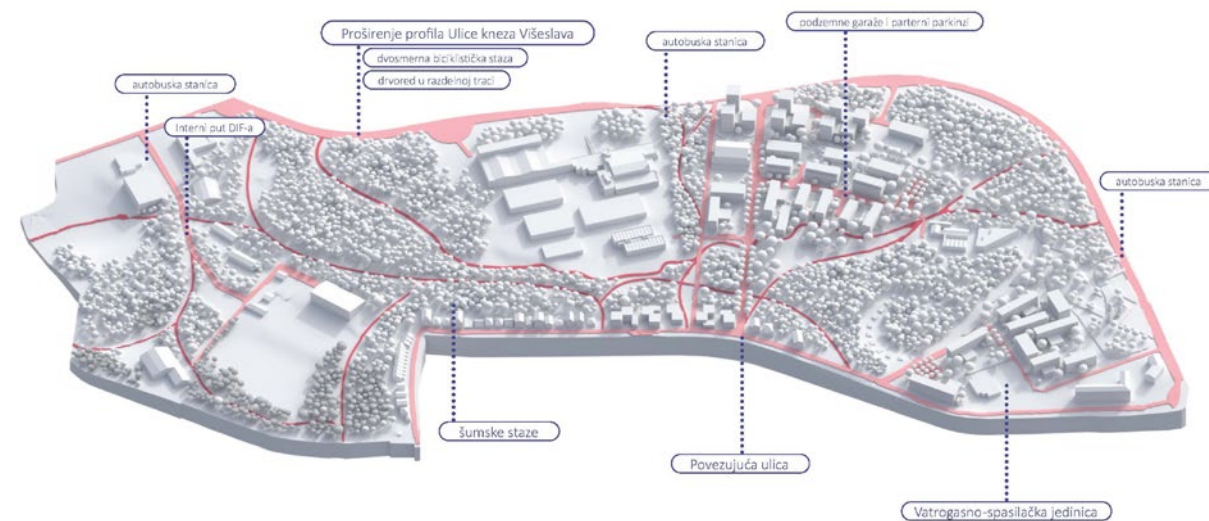
AUTORSKI TIM

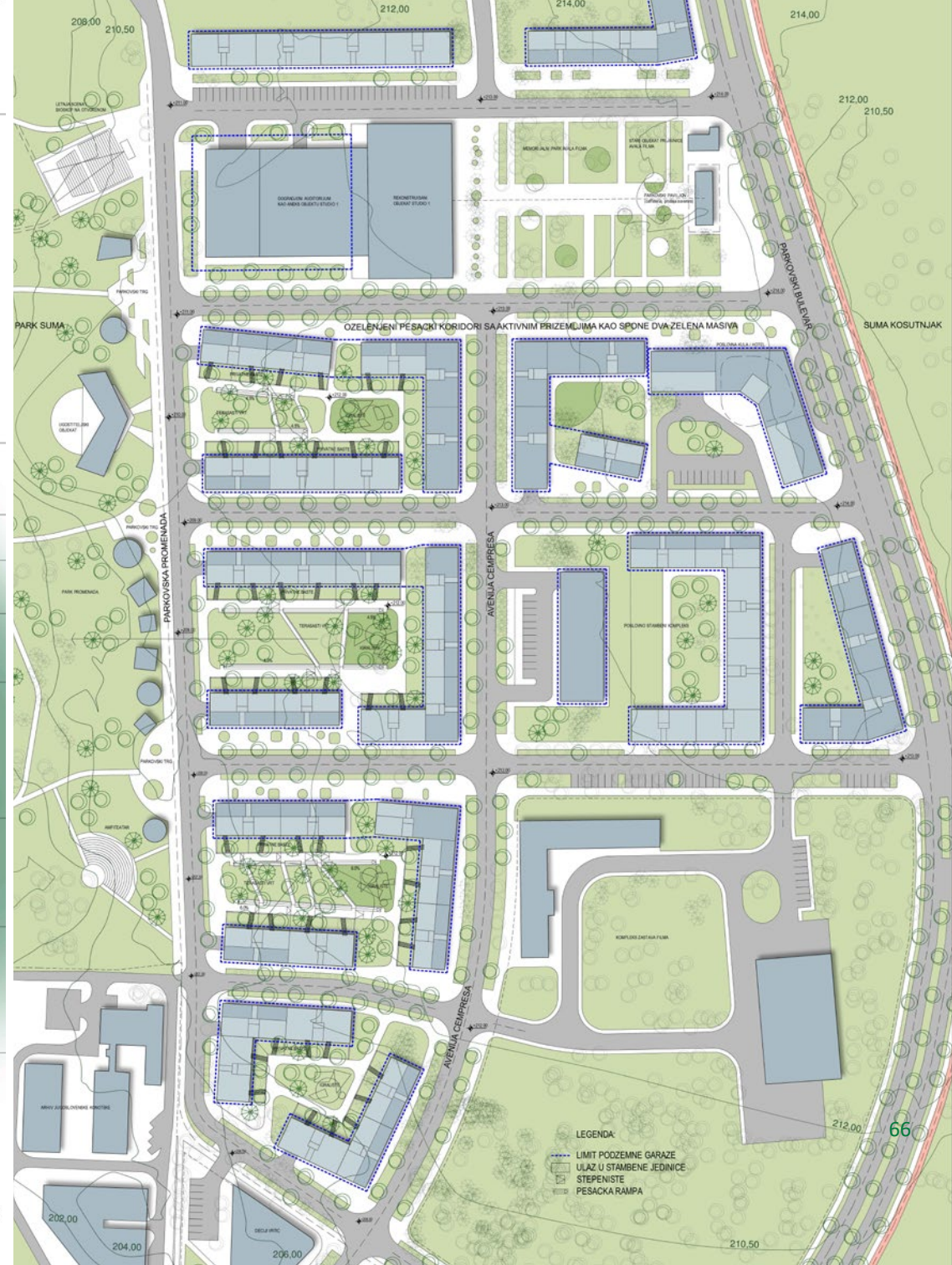
Autori:

mag. Polona Filipič Gorenšek, univ. dipl. inž. arh.
 Sinan Mihelčič, univ. dipl. inž. arh.
 Isabel Ribolli, dipl. inž. arh. urb.
 Vladimir Tripković, dipl. inž. arh. urb.
 Vanja Žujović, stud. arh.
 Enej Kopal, stud. urb.
 Isidora Marinković, aps. arh.

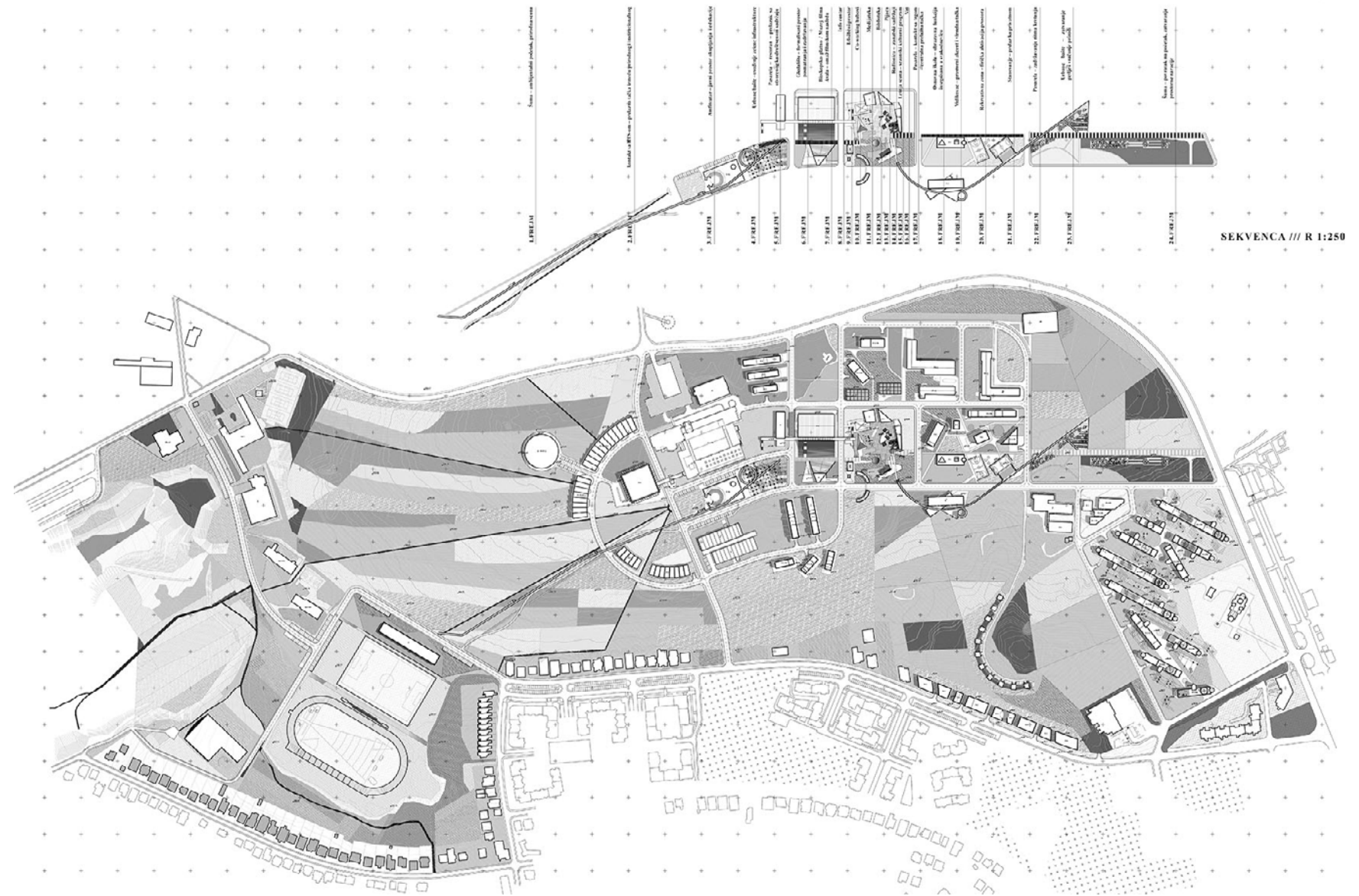
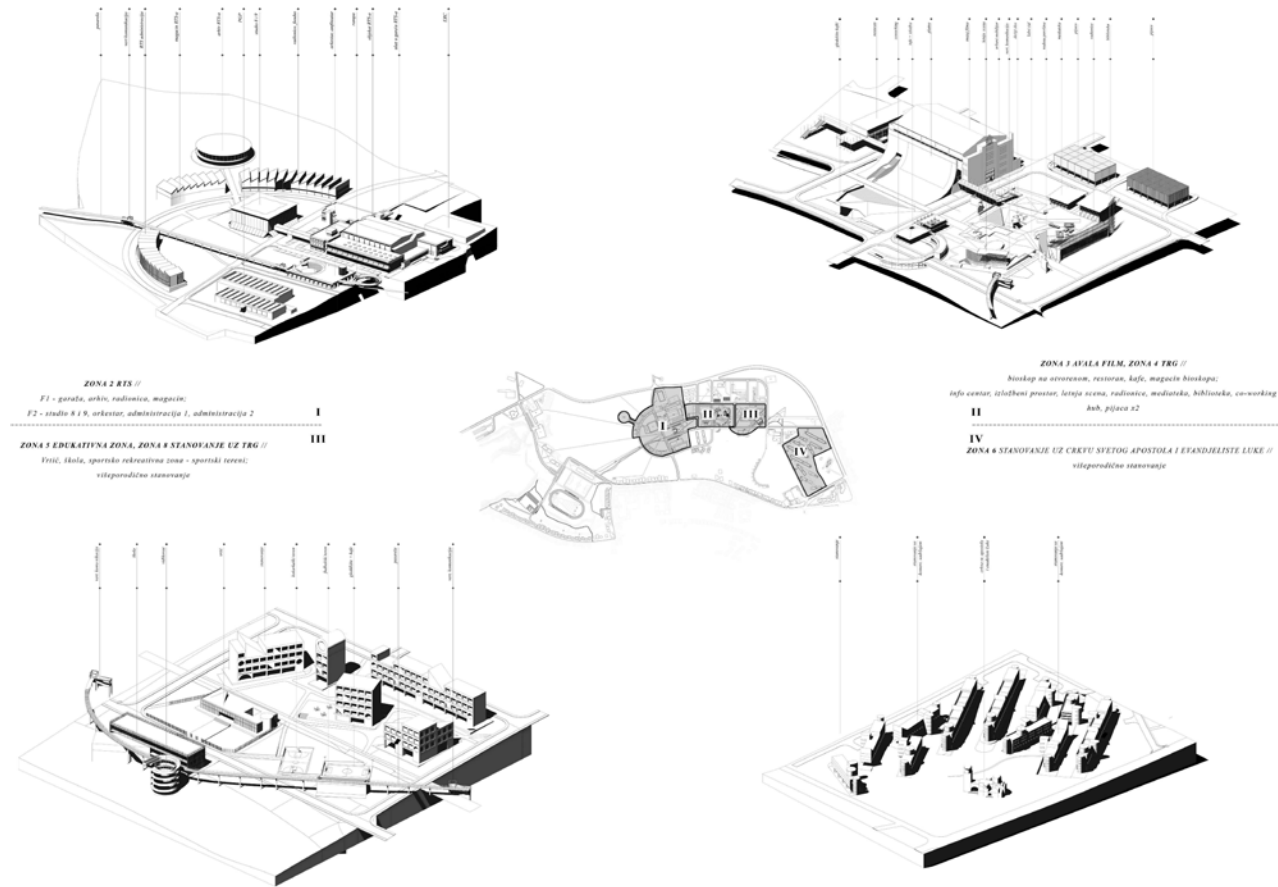
Saradnici:

Dragana Čavlović, dipl. inž. pejz. arh.
 Dejan Skočajić, dipl. inž. pejz. arh.
 Luka Anđelković, univ. dipl. inž. građ.
 Urška Može, dipl. inž. arh. urb.
 Blaž Bergant, stud. rač. inf.

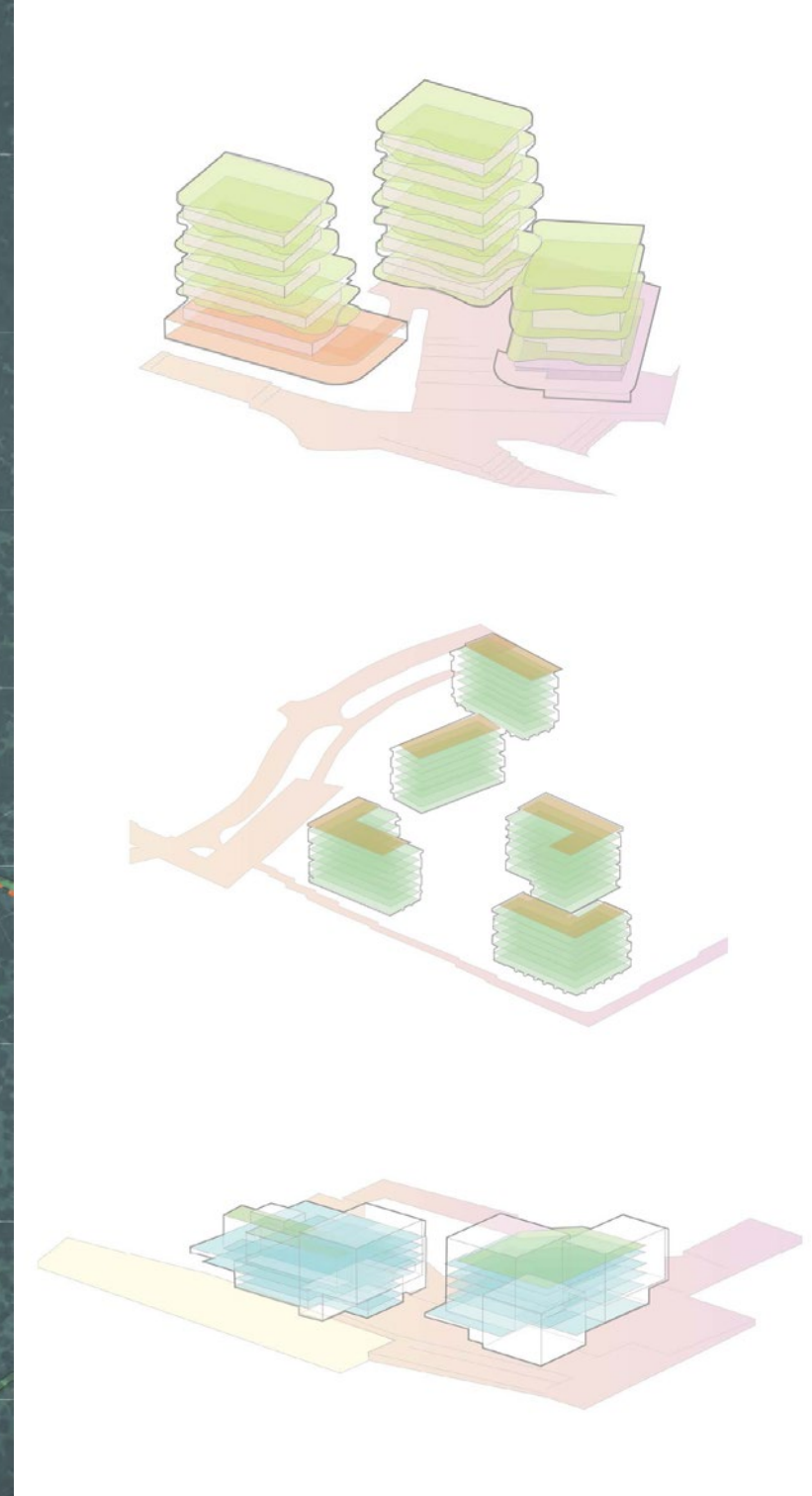
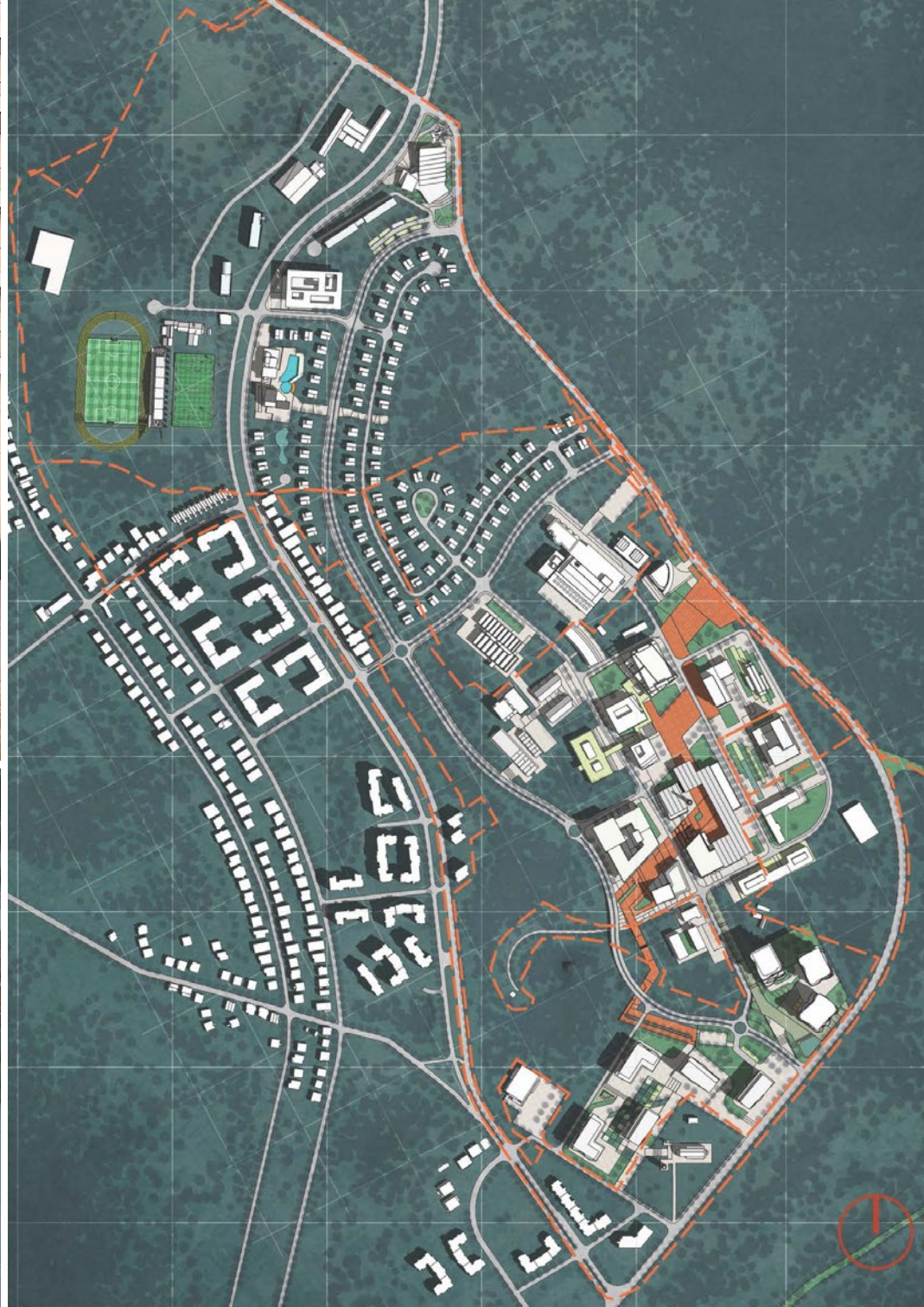

Nemanja Čulić
 Evica Mandić
 Mina Matković
 Natalija Mrdović

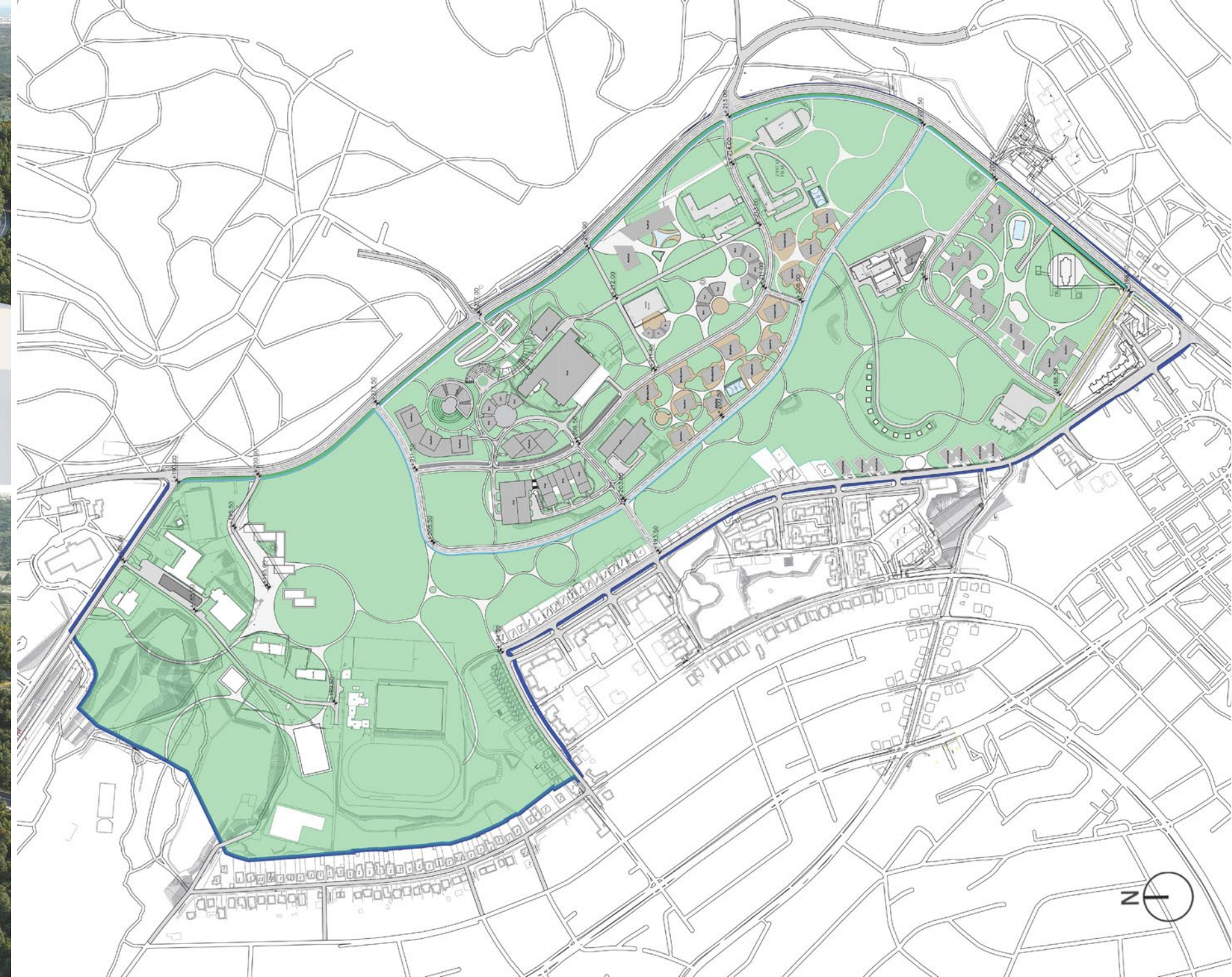
AUTORSKI TIM

Danilo Trevisan, dipl. inž. arh.
Jakša Nikodijević, dipl. inž. arh.
Milica Grujić, dipl. inž. arh.
Žarko Malinović, master menadžer
Jovana Stević, producent
Zhang Yue Xin, dizajner životne sredine

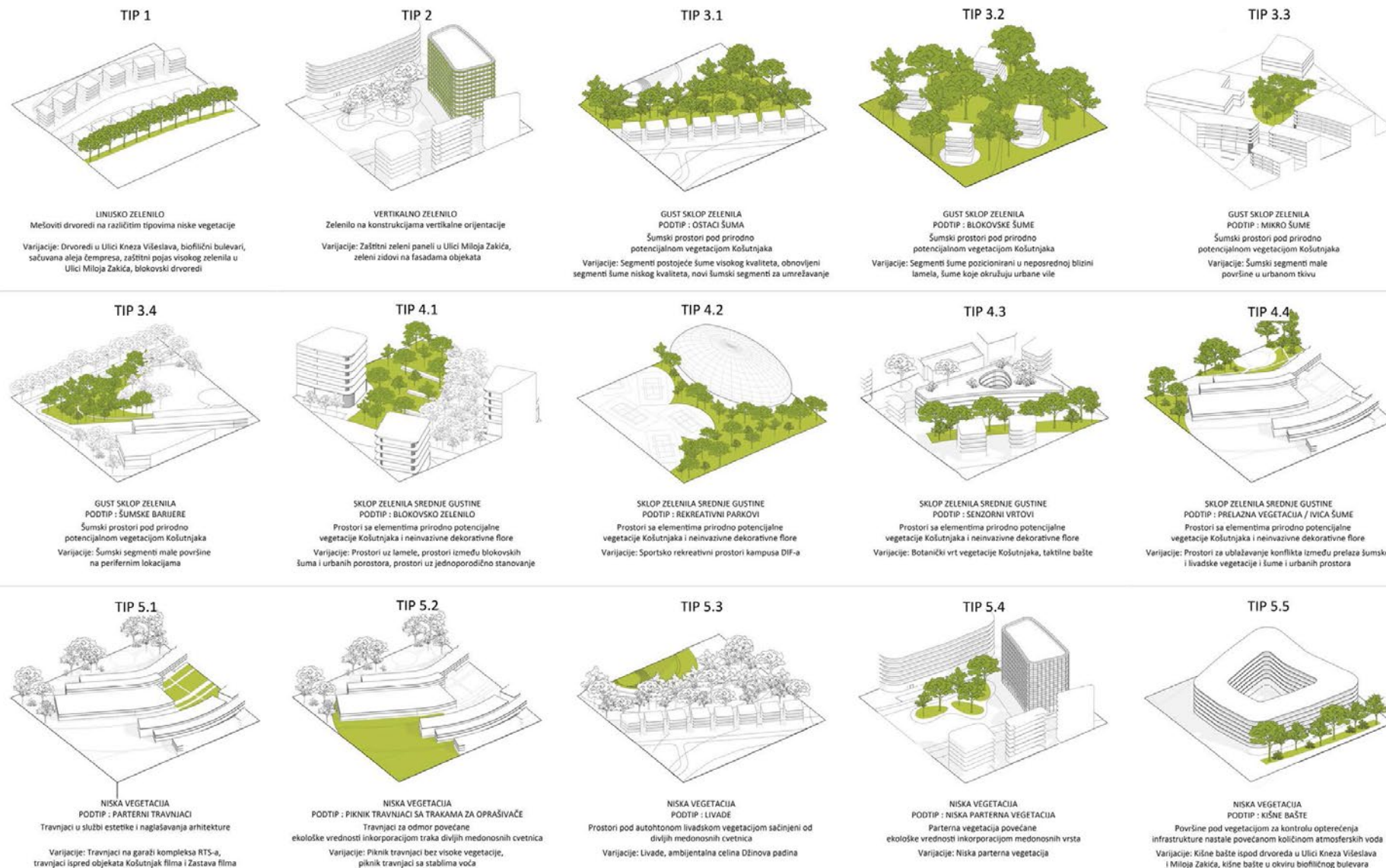
AUTORSKI TIM

Ratko Bučić
Bojana Maksimović
Tanja Rebić
Veljko Milivojević
Sofija Alorić
Valentina Gojković

AUTORSKI TIM

dr Milena Vukmirović, dipl. inž. arh.
 Milana Mijatović, mast. inž. pejz. arh.
 Aleksa Jovanović, mast. inž. pejz. arh.
 dr Suzana Gavrilović, dipl. inž. pejz. arh.
 Srđan Miloradović, dipl. inž. arh.

AUTORSKI TIM

Autori:

DTFLR

Mast. inž. arh. Boris Ivanović, DTFLR

Mast. inž. arh. Théodor Lucquet

Mast. inž. urb. Mila Madžarević, pejzažni arhitekta; DTFLR

Carolyn Meyer M.A, Team Lead Urban Strategy, DTFLR

Arch. Dipl. Ing (FH) Mona Nad, MSc. Team Lead Beograd

25 FG73551

AUTORSKI TIM

Pavle Đukić, mast. inž. arh.

Đorđe Barbul, B. arch.

Bojana Dimitrijević, mast. inž. arh.

Nina Kljajević, mast. inž. unut. arh.

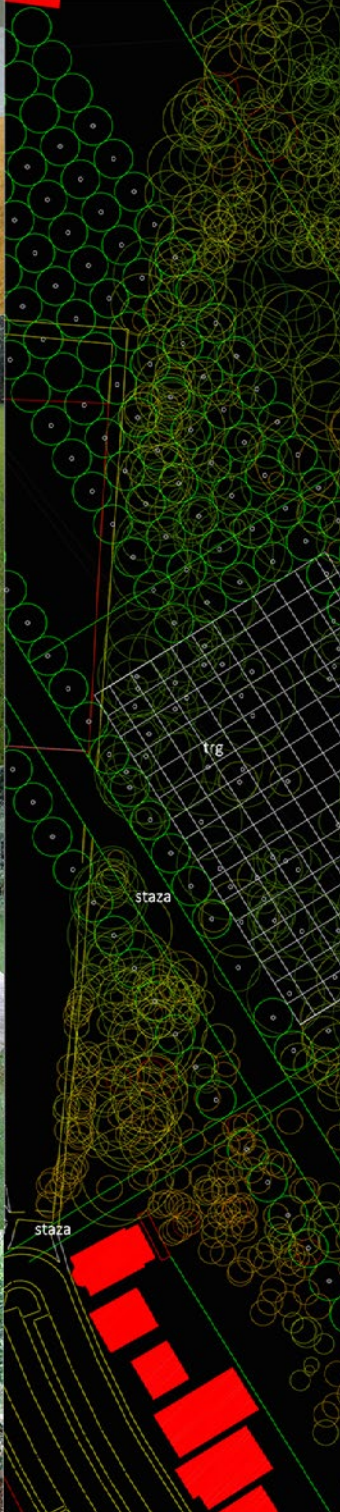
Dalibor Pantić, dipl. inž. arh.

Konkursno rešenje je izrađeno u okviru arhitektonskog biroa „OFF“
d.o.o. iz Beograda.

AUTORSKI TIM

Antić Jelena
Antić Željko
Ikonomov Dimitar
Pišteljić Katarina
Popović Branimir

Sagledavajući kompleksnost celog konkursnog područja između ulica Kneza Višeslava, Miloja Zakića i Blagoja Parovića na opštini Čukarica, koje se nalazi naspram “Šume Košutnjak”, zaštićenog prirodnog područja i koje koriste različite državne institucije (Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja - DIF, Radio-televizija Srbije - RTS, Jugoslovenska kinoteka (Državni audiovizuelni arhiv Srbije), Vatrogasno-spasilačka jedinica Košutnjak, Ministarstvo odbrane - Zastava film), Hram Svetog apostola i evangeliste Luke, pravna lica (Košutnjak film doo, Hala sportova Žarkovo, Avala studios doo) i niz stambenih objekata i porodičnih kuća raspisan je konkurs za urbanu i pejzažnu revitalizaciju područja gde je stručna javnost ponudila predloge za njegovo uređenje.

Za predmetni prostor neophodno je regulisanje pravnih i planskih okvira, kako bi projekat bio u službi javnog interesa, obezbeđujući sigurnost, dostupnost i funkcionalnost za različite korisnike. Zbog složenosti lokacije, različitih razvojnih ciljeva, različite strukture korisnika i zaštićene šume preporučuje se koordinacija na republičkom nivou za dalju plansku razradu.

Analizirajući pristigle radove članovi žirija su cenili sve aspekte ponuđenih rešenja koji su doprineli ostvarivanju njihovog jasnog prostornog koncepta i karakterističnog arhitektonskog izraza imajući u vidu važne odrednice specifičnog konteksta datog područja. Dvadeset šest pristiglih radova ponudili su originalne odgovore na zadatu temu i manje ili više uspešno razrešili sopstvene prostorno-programske predloge i zahteve u skladu sa ograničenjima i potencijalima lokacije. Vrednujući različitost ponuđenih koncepcija i broj pristiglih radova, a uzimajući u obzir činjenicu da su ponuđena rešenja autora iz zemlje i regiona, žiri je jedinstven u stavu da se konkurs u potpunosti može smatrati uspehim.

U cilju izbora visoko kvalitetnog arh-urb rešenja za predmetni konkurs, žiri je vrednujući pristigle radove u odnosu na postavljene

ciljeve raspisivača konkursa, posebno cenio one predloge koji integrišu sve vrednosti zatečenog prostora u jedan savremen, autentičan i prepoznatljiv multi-funkcionalan sklop, koji korespondira sa okruženjem, unapređuje vrednosti ambijenta i doprinosi, novom kreativnom i inovativnom duhu grada i savremenog načina života.

STRUKTURA NAGRAĐENIH I OTKUPLJENIH RADOVA

Žiri se opredelio da strukturu nagrada i otkupa u izvesnoj meri restrukturiše. Takva odluka je doneta uzimajući u obzir činjenicu da je ukupni prostor konkursnog obuhvata i izdvojenih celina korisnika unutar njega po prirodi stvari mestimično superponiran ili razdvajajući dok je “autoritet” prostora pod šumskom vegetacijom sveobuhvatan i nedvosmislen što je uzrokovalo izrazitu raznorodnost iskazanih pristupa i nivoa razrade samog pristupa, kao i odvojenost i odvojivost podcelina u konkursnom obuhvatu koji su kod konkursnih radova različito promišljeni.

JEDINSTVO PROSTORA KONKURSNOG OBUHVATA

Pitanje celovitosti konkursnog područja predstavlja ključnu urbanističku temu sa stanovišta razumevanja celine, odnosno granice obuhvata čije formalno jedinstvo, unutar sebe ne bi trebalo podrazumevati kao doslovno jedinstven, već fluidan prostor imajući u vidu potrebe i mogućnosti uključenih subjekata. S obzirom da se u obuhvatu sustiču zone nekoliko korisnika i njihovih specifičnih zahteva, struka je, kroz radove učesnika otvorenog konkursa, iskazala svoja razmišljanja, provere i predloge imajući u vidu značaj sveobuhvatnog humanističkog pristupa celini. U tom smislu, nagrađeni radovi daju široku lepezu pristupa za budući razvoj ove složene prostorne anglomeracije. Prva, druga i treća nagrada su dodeljene rešenjima sa izraženim prostornim urbanističko-arhitektonskim konceptima koji ostvaruju jasan potez i uvode konkretan, balansiran odnos prethodno navedenih, a posebno suprotstavljenih činilaca obuhvata.

URBANI KONTEKST - IZMEĐU BRAUNFILDA I PREDELA

U raspisu konkursa posebna pažnja, kao i zahtevi, bili su dati za prostor Avala studios, uz DIF, RTS, Košutnjak film, Zastava film i Kinoteku sa jasnom naznakom da se tu očekuje gradnja respektabilnog kapaciteta, u realističnoj meri i uz poštovanje i unapređenje kvaliteta šumskog i građevinskog fonda u obuhvatu. Nagrađeni radovi prepoznali su obuhvat kao nedostajući vezni prostor park-šume Košutnjak i urbanog tkiva naselja. Rešavanje prostora braunfilda odnosi se na transponovanje matrice komunikacija, zelenila, struktura i ambijenta lokacije. Od građevina kao glavna i najveća jedinica prethodne strukture opstaje zgrada Studija 1 kao polaznica i perspektiva sa stalnim predznakom memorije. Većina konkursnih radova je svojim arhitektonsko-urbanističkim rešenjem formirala prepoznatljiv ambijent u zoni RTS-a, Košutnjak filma, Avala studiosa sa Studijom 1 kao stožernim elementom, a tako da ne remete i ne ulaze u postojeće zelenilo, već ga uvlače u potezima i unapređuju u svojim ambijentima.

ZONA CRKVE SVETOG LUKE KAO POSEBNA CELINA I POTEZ UZ ULICU MILOJA ZAKIĆA

U zapravo svim radovima očitava se tendencija u razumevanju dela prostora oko Crkve Svetog Luke kao donekle autonomne podceline na kojoj se predlaže stambena izgradnja, koja sa zatečenim, ranije nastalim i arhitekturom veoma cenjenim crkvenim zdanjem dobija zaokruženost čija afirmativna slika stvara metaforičnu dilemu da li su zgrade dobile crkvu ili se dogodilo obrnuto. Ovaj aspekt izdavanja tog dela prostora konkursnog obuhvata omogućen je strogom zaštitom zelenila na pravcu susretanja dve zone izgradnje, blizu crkve, Jugoslovenske Kinoteke i dominantnog prostora Avala studija. Budući kompleks trebalo bi da formira prepoznatljiv potez od celine Crkve do Studija 1, na braunfild lokaciji umetnut u zelenilo. Potez duž ulice Miloja Zakića razmotren je u urbanističkom smislu

povezivanja zona - linije viseporodičnog stanovanja u jednu celinu i u većini radova formira kontinuitet uličnog fronta predloženom novom stambenom izgradnjom do raskrsnice sa Ulicom kneza Višeslava.

PARTERNO I SAOBRAĆAJNO UREĐENJE - INTEGRACIJA U SAOBRAĆAJNU MREŽU

Saobraćaj je u okviru kompleksa rešavan prilično raznoliko gledajući pristigle radove u celini, dok se kod priključivanja na javnu saobraćajnu mrežu očitava prepoznavanje neophodnih punktova povezivanja. Preporuka je da saobraćaj unutar područja obuhvata bude usporen, čime se doprinosi povećanju sigurnosti i udobnosti pešačka. Preporučuje se korišćenje postojećih saobraćajnih trasa za dalji razvoj saobraćajne mreže, sa tačkastim priključcima na prometnu Ulicu Kneza Višeslava, čime se čuva prirodna celovitost i kvalitet životne sredine. Preporučuje se povezivanje kompleksa DIF i RTS sa ulicom Miloja Zakića, kao i veze konkursnog obuhvata sa park-šumom Košutnjak u vidu nadzemnih ili podzemnih pasarela preko ulice Kneza Višeslava. Nove pristupe kolskog saobraćaja trebalo bi formirati u zoni između Crkve i Jugoslovenske kinoteke i nadovezati se na vezu sa kompleksom Avala studios-a, Košutnjak filma i Zastava filma. Poželjno je da se grebenom koji deli zaštićenu šumu u južnom delu kompleksa od zone Avala studios i kompleksa RTS-a proteže pešačka staza.

PARAMETRI GRAĐENJA I REGULACIJA

Visinska regulacija u konkursnim radovima data je u dva osnovna pravca razmišljanja: ili kao manje-više ujednačena, čak i strogo standardizovana, ili kao varirana od objekta do objekta, u jednom radu čak sa kulama od 16 i 14 spratova. Dok je standardizovana visina odnosno spratnost u podgrupama objekata u nekim radovima istovremeno znak da je to što se gradi i ono što bi definitivno na tom

prostoru trebalo da bude, varirajući pristup visinskoj regulaciji kao da stvara utisak “gradnje u procesu” što ostavlja mogućnost za još kapaciteta, što nikako ne može biti slučaj. Visinska regulacija bi trebalo da bude u skladu sa zonom kojoj obuhvat pripada, mešoviti gradski centar u zoni srednje spratnosti, sa mogućim akcentima, čime se ostvaruje fleksibilnost u formiranju prostora.

Buduće strukture bi trebalo da budu tačkasti i linearni sklopovi, tipa urbane vile i lamele u sistemu „otvorene izgradnje”, odnosno objekti okruženi postojećim i novim zelenilom planiranim u kompleksu.

OČUVANJE I RAZVOJ ZELENE INFRASTRUKURE I UNAPREĐENJE KARAKTERA PREDELA

Predmetno područje je neophodno sagledavati i razumeti u širem predeonom kontekstu Beograda i nameniti mu kohezionu ulogu između etabliranih prirodnih enklava u izgrađenoj matrici grada. Strukturni i vizuelni elementi karaktera predela Beograda predstavljaju nepresušan izvor inspiracije za formalizaciju oblikovnih pravila koja imaju potencijal da od predmetnog području formiraju autentičan i rezilijentan gradski prostor. Zelena infrastruktura predmetnog područja, naročito forme šumi bliskih struktura, ima neprikosnoven status; ne samo zbog vegetacije koja je gradi već i zbog zemljišta koje pruža dimenziju nenadoknadivog prostornog i ekološkog resursa.

Prostori šuma obezbeđuju složen spektar servisa ekosistema koji unapređuju ekološki status, lokalni identitet i kvalitet života stanovnika ovog i okolnog područja i u tom kontekstu neophodno je razmotriti modalitete trajnije i formalnije zaštite ove prirodne vrednosti. Nad delovima postojećih šumskih celina narušenog sastojinskog, fiziološkog i zdravstvenog stanja uz prisustvo invazivnih vrsta, primeniti uzgojne mere uz poštovanje principa prirodi bliskog

gazdovanja u cilju formiranja stabilne zajednice autohtonih šumskih drvenastih vrsta. Ekološku i ambijentalnu vrednost ovog prostora treba promovisati i omogućiti korišćenje od strane lokalnog stanovništva potenciranjem funkcija javnog karaktera. Uvažavanje lokalnog karaktera predela trebalo bi da bude prepoznato kroz pejzažno arhitektonsko oblikovanje kao i korišćenje vrsta iz grupe prirodne potencijalne vegetacije.

Prva, druga i dve treće nagrade su dodeljene rešenjima sa izraženim prostornim urbanističko-arhitektonskim konceptima koji zasnivaju jasan i konkretan odnos izgrađenog sa prirodnom komponentom.

U tom smislu mogu se izvesti smernice koje ukazuju na sledeće opcije razvoja tog pretežno urbo-morfološkog i arhitektonskog odnosa: - jasna delineacija izgrađenog i zelenila - integracija izgrađenog i zelenila određenim stepenom prožimanja ove dve komponente

Potrebno je napomenuti da obe opcije poštuju preporuke o očuvanju zelenog pojasa, njegove eko-sistemske funkcije i celovitosti. Takođe, bez obzira na razlike u odabiru dominantnog tipa izgradnje, nagrađeni radovi uspevaju (neki u većoj, neki u nešto manjoj meri) da postignu optimalne gustine izgrađenosti u zonama preporučene izgradnje.

ZELENA I ODRŽIVA GRADNJA

Naglasak preporuka je na ekološkim aspektima, kao što su maksimalna mogućnost reciklaže i sakupljanje atmosferskih voda uvažavajući ekološke vrednosti lokacije, čime bi kompleks podstakao primer održivog urbanog razvoja. U tom smislu, usmerenje prema korišćenju permeabilnih materijala, koji omogućavaju infiltraciju kišnice, kao i ugradnja sistema za sakupljanje kišnice, smanjilo bi potrebu za korišćenjem pitke vode neracionalno (kao što je zalivanje zelenih površina ili čišćenje). U projektovanju prostora posebno

je potrebno voditi računa o očuvanju kulturno-istorijskih vrednosti, uključujući energetske efikasnost, upotrebu obnovljivih izvora energije, primenu zelenih krovova i fasada koje podržavaju biodiverzitet. Ovi elementi su ključni za očuvanje resursa i smanjenje negativnog uticaja na životnu sredinu.

U grupi radova koji su nagrađeni, izdvajaju se oni koji svojim strateškim i integrativnim pristupom sa predznakom urbane ekologije i temeljnom analitikom ekološko-morfoloških mogućnosti mogu dati veliki doprinos budućem predeono-ekološkom i funkcionalno-sadržajnom razvoju područja. Primarne smernice datih radova mogu se svrstati u dve osnovne kategorije: princip fleksibilne matrice razložene diferencijacije i nijansiranja stepena izgrađenosti i drugi princip modela za razvoj integrisanog urbanog predela kroz tipološki katalog različitih struktura koje komuniciraju sa prirodnim okruženjem.

CILJEVI I SMERNICE ZA PLANIRANJE I RAZVOJ

Cilj je stvoriti održive prostore koji doprinose javnom dobru, zasnovane na principima održivog razvoja, očuvanja prirodnih resursa i unapređenja kvaliteta života stanovnika.

Očekuje se da buduće rešenje stvori specifični multifunkcionalni centar, koji će zadovoljiti potrebe savremenog grada, a istovremeno sačuvati kulturno-istorijske i prirodne vrednosti. Planiranje prostora trebalo bi da bude usmereno na maksimalnu mogućnost korišćenja datog prostora i njegove integracije u urbano tkivo, u cilju stvaranja prostora u kojem će život, rad i rekreacija biti unutar pešačke distance.

Potrebno je napomenuti da nagrađena rešenja nemaju jednaki potencijal kada je u pitanju mogućnost ispunjenja očekivanih gustina izgrađenosti i drugih modifikacija poput programa, sadržaja i

saobraćaja. Stoga je preporuka da se u narednom koraku planske razrade područja obrati pažnja na rešenja koja poseduju osobine modularnosti i autonomnosti prostornih celina, kao i promišljenu i jednostavnu faznost izgradnje.